

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №21

Стенограма пленарного засідання

15 грудня 2020 року

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №21

Стенограма пленарного засідання

15 грудня 2020 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання двадцять перше (Вівторок, 15 грудня 2020 року)

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...5
Внесення змін до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	...12
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення незалежності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення»	...12
Заяви депутатських фракцій:	
«Європейська солідарність»	...18
«Голос»	...19
Внесення змін до:	
статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей»	...20
Закону України «Про запобігання корупції» щодо відновлення інституційного механізму запобігання корупції	...26
Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення особливостей складення протоколу про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 172 ⁴ -172 ⁹ та 188 ⁴⁶ , 212 ¹⁵ стосовно судді, судді Конституційного Суду України	...31
Прийняття рішення про продовження роботи пленарного засідання до завершення розгляду питань порядку денного	...36
Внесення змін до Бюджетного кодексу України	...37

Прийняття рішення про усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»	...49
Прийняття Закону «Про Державний бюджет України на 2021 рік»	...51
Прийняття Постанови «Про кошторис Верховної Ради України на 2021 рік»	...68
Інформація про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Підтримка та сприяння розвитку стратегічних галузей промисловості»	...69

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
15 грудня 2020 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації! Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу, підготуйтеся до реєстрації.

Шановні колеги, готові реєструватися? Не бачу Сергія Власенка. Проте нагадую, що реєстрація відбувається, як завжди, шляхом натискання зеленої, першої зліва, кнопки. Готові? Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 229 народних депутатів України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України у вівторок ми маємо до 30 хвилин на виступи уповноважених представників депутатських фракцій та груп щодо оголошень, заяв, повідомлень та пропозицій. Будь ласка, запишіться на виступи.

Ярослав Романович Юрчишин.

Ольга Анатоліївна Стефанишина.

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, минув майже рік від того, коли ми почули аббревіатуру COVID-19. За цей час у світі померло понад 1,5 мільйона людей, понад 70 мільйонів захворіли. І це, колеги, реальна хвороба, що забирає життя людей. Дехто каже, щоб ми всі перехворіли. Якщо ми всі, колеги, перехворіємо, то ця хвороба забере життя 700 тисяч людей. Це реально катастрофа. Ми знаємо, що у світі вже почалася вакцинація від COVID-19. І це єдиний метод зупинити наслідки цієї хвороби для всіх країн світу.

Ми бачимо, що сьогодні в Україні поки що цей процес навіть не на нульовому рівні, не знаємо точно, коли до нас потрапить вакцина і в якій кількості держава її закупить на виділені гроші. А найгірше – не бачимо підготовки уряду до цього процесу. Ми порахували, скільки людей потрібно провакцинувати, щоб покрити пріоритетні групи: військових, медиків, людей похилого віку – наших батьків. Вийшло 20 мільйонів людей. Уявляєте, скільки потрібно докласти зусиль, щоб провакцинувати таку величезну кількість людей?

Ми бачимо, як готувався уряд до пандемії COVID-19: провалені тестування і підготовка лікарень. Ми не допустимо цього з вакцинацією. Тому фракція «Голос» підготувала для уряду детальний план і рекомендації, щоб не провалити це найважливіше завдання. Учора ми їх презентували, а сьогодні реєструватимемо проект постанови (прошу всіх долучатися до його підписання) щодо детального плану уряду щодо підготовки до масової вакцинації від COVID-19. Він включає насамперед затвердження положень на національному рівні, а також затвердження детальних регіональних планів, як це відбуватиметься. Колеги, ми не знаємо, скільки сьогодні медичного персоналу зможе провакцинувати 20 мільйонів людей, тому вимагатимемо оцінки всієї інфраструктури, кількості медиків і залучення додаткового персоналу. Комунікаційна кампанія має розроблятися на найвищому державному рівні, щоб протидіяти фейкам і маніпуляціям з приводу вакцинації.

І останнє. Україні не вистачить 2,6 мільярда гривень, щоб провакцинувати навіть пріоритетні групи від COVID-19. Ці мізерні гроші, закладені на вакцину в бюджеті, не дадуть нам такої можливості. Тому ми вимагатимемо збільшення бюджетних коштів не лише на закупівлю вакцини, а й на інші супутні засоби – голки, шприци, засоби захисту для лікарів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Анатолійович Качура.

КАЧУРА О.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні народні депутати! Шановний народе України! Шановні підприємці, які вийшли сьогодні під стіни Верховної Ради! Пам'ятаєте, коли я, стоячи на трибуні, казав, що протести ФОПів не закінчатся, а тільки збільшуватимуться за кількістю і чисельністю підприємців, яких обурило рішення Верховної Ради щодо так званого відтермінування фіскалізації. Не думаю, що кордон нацгвардійців, поліцейських відгородить нас від них. Тому що завжди ті, які виходять за правду, відстоювати свої права, перемагають. Знаєте, у мене якесь дежавю. Я пам'ятаю, як у 2013 році депутати з партії влади ходили по сесійному залу, займалися своїми справами, планували, хто і куди поїде відпочивати на Новий рік, а потім відбувся Майдан. Пам'ятаєте, чим це закінчилося?

Тому закликаю всі парламентські фракції та групи провести консультації з підприємцями, особливо представників фракції «Слуга народу», щодо прийняття законопроектів [№ 3853-1](#), [№ 3853-2](#), [№ 3993](#). Це те, чого вимагають підприємці.

Також звертаюся з проханням до підприємців не піддаватися брудним маніпуляціям старих політиків, які намагаються вас використати як інструмент для досягнення своїх політичних цілей. Тільки-но ви висунете політичні вимоги,

які нещодавно озвучували у своїх відеоблогах, це призведе до припинення комунікації, і ви станете не підприємцями, а політиками.

Тому закликаю весь народ України, підприємців, парламентарів, уряд бути мудрими, зробити все, щоб не було сплеску від накопиченого негативу, щоб не відбулося ескалації конфлікту через ситуацію, яка зараз тільки розгортається під стінами Верховної Ради.

Прошу представників профільного комітету вийти під стіни Верховної Ради і поспілкуватися з підприємцями, провести консультації. Тому що, якщо цього не зробити, це може завершитися кровопролиттям. Минулого разу вже було затримано двох підприємців. Сьогодні уже радикальні організації і партії висловлюють свою підтримку цьому протесту. Давайте цього не допустимо, будемо мудрими і прийматимемо рішення в інтересах українського народу і платників податків, які утримують всіх нас: уряд, парламент, Президента.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Адамович Чайківський.

Тарас Іванович Батенко.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! В останній парламентський тиждень нас, як бачите, знову зустрічають представники мікропідприємництва, малого бізнесу, отже, ми щось робимо не так. Гадаю, парламентар, так само як і лікар, мав би у своїй діяльності дотримуватися принципу «не нашкодь». Думаю, те, що ми щойно чули під час виступу з цієї трибуни від представника монобільшості називається когнітивним дисонансом.

Друзі, ми – представники різних депутатських фракцій та груп, окрім «Слуги народу», протягом кількох місяців говоримо про те, що все одно не вирішуємо проблем ФОПів, що вони прийдуть до нас, оскільки повстали на цей податковий Майдан не заради відтермінування введення РРО. Вважаю, що казати «слугам» про те, що ми повинні вийти до підприємців, почути їхні вимоги, поставити на розгляд законопроекти № 3853-1 і № 3853-2, де ми є співавторами, це блюзнірство і лицемірство перед тими людьми, які зараз стоять під стінами Верховної Ради України.

Друзі, насамперед звертаюся до монобільшості, не тішмо себе тим, що під ялинку ми подарували людям Божу благодать. Ми цього не зробили. Відтерміновуючи у проекті бюджету збільшення заробітних плат вчителям, ми прирікаємо їх виїжджати за кордон. До речі, іноземну мову вони там вивчать швидше, аніж багато категорій людей в Україні. Ми думаємо, що країна виживе без лікаря і освітянина? Ні, вона не виживе. Так само, як і не виживе без живого малого та середнього бізнесу.

Залізши до кишень місцевих бюджетів, як це ми зробили останніми законопроектами щодо підтримки підприємництва, вони правильні, але ми туди

залізли, ми думаємо, що сільські громади виживуть. Ні! Закривши заклади культури, освіти та медицини, вони не втримаються на плаву.

Ми приймаємо цей бюджет не для Прем'єр-міністра чи олігархів, а для простих людей, заради перспективи цієї країни. Тому й хочемо, щоб у ньому не було шулерства насамперед щодо об'єднаних територіальних громад. Я кажу про акциз, земельний податок з «Укрзалізниці», інші субвенції, що повинні спрямовуватися на місця. Друзі, хотілося б мати таку владу, яка співпереживала б за країну не менше аніж за себе.

Наша депутатська група тільки з урахуванням цих вимог голосуватиме сьогодні за цей проект бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболев.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Фракція «Батьківщина» вбачає три ключові питання, що покладаються на парламент (більшість та опозицію) на цьому тижні.

Перше. Це дохідна частина бюджету. На жаль, вона формується шляхом внесення законопроектів, що дають змогу не сплачувати податків тим, чиї компанії розташовані в офшорних юрисдикціях. Подивіться відповідний законопроект, що включено на сьогодні до порядку денного. Це спроба далі збирати податки за рахунок ФОПів. Подивіться позицію щодо відтермінування. Немає жодної пропозиції з боку уряду, яка нарешті дала б малому та дрібному бізнесу запрацювати.

Друге. Це видатки бюджету. Але ці видатки неможливі без визначення ключових параметрів бюджету і Бюджетного кодексу.

Ми гробимо місцеві бюджети чи ні? До вчора акцизи місцевим бюджетам – мінус, податок із «Укрзалізниці» місцевим бюджетам – мінус, і тільки вчорашнє засідання бюджетного комітету повернуло ці дві ключові позиції, на яких наполягала фракція «Батьківщина», в лоно бюджету. До того ж, ми чудово розуміємо, що настає колапс системи охорони здоров'я, яка недофінансовується майже на 40 мільярдів гривень, і системи освіти, яка недофінансовується майже на 15 мільярдів гривень.

Для фракції «Батьківщина» ці дві позиції є визначальними. Звертаюся до керівництва парламенту, до голів усіх депутатських фракцій та груп з пропозицією терміново взяти перерву, щоб пройтися по ключових позиціях Бюджетного кодексу і проекту бюджету і визначитися щодо остаточного варіанта проекту бюджету, який вноситься на голосування до парламенту, із запрошенням Прем'єр-міністра України.

Якщо питання щодо місцевих бюджетів принаймні змогли вирішити, то питання щодо охорони здоров'я, освіти та науки залишилися відкритими. Наша

фракція хотіла б розуміти, чи врахована наша пропозиція щодо фінансування на боротьбу з COVID-19, де є можливість виділення відповідних коштів на охорону здоров'я, доплати лікарям, молодшому медичному персоналу, доплати вчителям і працівникам дошкільних установ, які також знаходяться на передовій.

Думаю, це ключові передумови, з чим країна ввійде в наступний рік, і якою буде позиція фракції «Батьківщина» враховуючи ці питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Безумовно, ми всі бачили протести фізичних осіб – підприємців. Представник влади закликав до діалогу. Так ось минулого тижня депутати нашої фракції поспілкувалися, і ми зареєстрували законопроект [№ 4490](#) стосовно фізичних осіб – підприємців, у якому врахували їхні вимоги: збільшення обсягів доходів, скасування, а не відтермінування, реєстраторів і, найголовніше, книги обліку доходів. Тож просимо розглянути законопроект № 4490. Це перше.

Друге. Це те, що стосується усіх громадян України. Українці отримали платіжки з новими рекордними тарифами. Взагалі, хочу сказати, з такими за останніх сім років тарифами Україна стала абсолютно непридатною для проживання. Про що я говорю? Ціна на газ за сім років збільшилася у 13,4 разу. Вдумайтеся, у 2013 році становила 725 гривень, а сьогодні – 9 тисяч 723 гривні. Тариф на опалення за сім років збільшився у 13,2 разу, на холодну та гарячу воду – у шість разів, на електроенергію – у понад шість разів.

Усе це призвело до непаритетного зростання і тарифів, і доходів. Якщо мінімальна зарплата збільшилася в чотири рази, то мінімальна пенсія – у 1,8 разу. Коли відбуваються такі речі, вони призводять до колосального зростання заборгованості за житлово-комунальні послуги. Нагадаю, вона зросла майже у п'ять разів – з 12 мільярдів до 56 мільярдів гривень. Це високі показники, які сьогодні не дозволяють українцям виживати.

Тож увесь цей комплекс заходів свідчить насамперед про те, що необхідно переглянути тарифну політику. Фракція «Опозиційна платформа – За життя» закликає застосувати виключно економічні інструменти для того, щоб врегулювати ціну на газ для населення. Не може країна, яка видобуває 15 мільярдів кубічних метрів газу власного видобутку продавати населенню газ не по 2,5 гривні, а по 9,7 гривень. Ми не можемо імпортувати газ, який має коштувати 4,5, отримувати по 9,7 тощо. Ми маємо відмовитися від схематозного псевдовіртуального реверсу з німецького Дюссельдорфа, тому що ці всі речі призводять до того, що українці за сім років сплачують за комірне більше, ніж їхній рівень доходів.

І ще одна наша вимога, що обов'язково має бути закріплений фактичний обсяг комунальних платежів у сумі доходів одного домогосподарства. Просимо це врахувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Шахов.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Шановні колеги! У цьому році це останній тиждень роботи парламенту. Кожен з вас знає, що в новий рік треба входити без боргів. Але держава перед шахтарями, лікарями, вчителями, громадами, перед українцями, заборгувала багато чого.

Депутатська група «Довіра» звертається до кожного парламентаря з вимогою все-таки підтримати проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 4100-д](#)), зокрема поправки щодо акцизу, які повинні залишатися на місцях, у громадах. Реформа децентралізації, що відбулася, – найкраща за всі роки, і не треба її сьогодні знищувати. Це перше.

Друге. Я вдячний вам, Дмитре Олександровичу, що включили до порядку денного важливий проект Закону «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» ([№ 4467](#)), де сьогодні найскрутніша ситуація, і люди там потребують уваги. Ми повинні залишатися в Нормандському форматі, хоча він себе давно вже вичерпав. Треба повертатися, наприклад, до Будапештського меморандуму. Але, на жаль, залишився всього-на-всього тиждень.

Прошу кожного парламентаря підтримати цей законопроект, щоб все-таки отримати можливість вести дипломатичні, мирні перемовини з приводу припинення сьогодні військового стану. Хотілося б, щоб губернатори, голови військово-цивільних адміністрацій не розкрадали грошей на місцях, а все-таки були облради. Але про це в наступному році.

Третє. Ми вимагаємо включити сьогодні до порядку денного законопроект [№ 4248](#), який стосується кожного українця, щодо лічильників газу. З 1 січня газ подорожчає на 80 відсотків, тарифи збільшаться на сто відсотків. За рік новорічний кошик подорожчав на сто відсотків! І ще для кожного українця будуть платними лічильники! Тому треба сьогодні цей законопроект розглянути і проголосувати.

І останнє – це конституційна криза, що виникла і всередині, і зовні нашої держави. Два законопроекти [№ 4470](#) і [№ 4471](#), включені до порядку денного, також необхідно проголосувати, оскільки треба виходити з цього скрутного становища. Невже сьогодні в нашій країні інших питань немає, аніж конституційна криза, яка дає змогу ворогу вести пропаганду з екранів своїх телевізорів, знущачись над українським народом?

Отже, усі чотири законопроекти треба підтримати і проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Артур Володимирович Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Сьогодні «державне бюро репресій» збирається вручити обвинувачення Тетяні Чорновол за участь у Революції Гідності. Слідство на замовлення реваншистів Януковича і Кремля повністю сфабрикувало справу. Це роблять для того, щоб руками ДБР дискредитувати Революцію Гідності, знецінити перемогу українського народу та подвиг Героїв Небесної Сотні. Разом із Зеленським на його брехні до влади повернувся «антимайдан». Нагадаю, що режим Зеленського без жодних доказів вже рік тримає за ґратами ветерана АТО Андрія Антоненка. У нього фактично вкрали рік життя лише тому, що Зеленський публічно призначив *Riffmastery* винним. Це є ще одним доказом створення Зеленським репресивної держави за зразком Януковича.

А щоб закрити рота опозиційним ЗМІ, які про такі речі не бояться казати, включають до порядку денного ганебний законопроект [№ 4107](#), який, у разі прийняття, дасть можливість недоторканній Нацраді кошмарити телеканали, не виходячи з офісу. Вам мало ДБР, яке кошмарить телеканал «Прямий»?

На цьому фоні досить красномовно виглядає проект бюджету, який сьогодні збираються голосувати в цьому залі. Слухняному ДБР хочуть додати мільярд гривень, своїй прокуратурі – 2 мільярди. Загалом на силовиків витратять понад 125 мільярдів. Хіба це не бюджет побудови репресивної держави? При цьому вони не додають грошей для армії, немає у них достатньо грошей на збільшення зарплат вчителям, на соціальну підтримку, субсидії. Вони забирають мільярди гривень з культури, освіти, крадуть гроші, отримані внаслідок децентралізації, в громадах. Вершина цинізму – забрати 8,5 мільярда з Пенсійного фонду. Мені цікаво, хто сьогодні в цьому залі підніме руку, голосуючи за те, щоб забрати гроші в пенсіонерів.

Про що говорити, коли в умовах пандемії у влади поза пріоритетом питання щодо підвищення зарплат медпрацівникам, страхування медиків від COVID-19, забезпечення лікарень киснем. Цивілізовані країни вже запустили чи ось-ось почнуть робити безкоштовні щеплення громадян, а уряд Зеленського, втративши шанс на масове тестування, збирається втратити шанс для масової вакцинації. Гроші на це в бюджеті майже не закладено. Якщо вам не вистачає цих грошей на вакцини, просто заберіть ті 50 мільярдів з доріг, які ви запланували на хабарі та відкати, та замість 130 залиште 80, яких і вистачить на повне будівництво.

Навіть у цих складних умовах не забули про Офіс Президента. Утримання кортежів і дач Зеленського подорожчає на 40 відсотків і становитиме рекордні 1 мільярд 266 мільйонів гривень. Ось вам ціна велосипеда простого хлопця.

Пріоритети влади на наступний рік не дають підстав сподіватися на розвиток держави і гідне життя українців. Коли ви обіцяли кінець епохи бідності, треба було уточнити, що замість цього ви занурите країну в епоху виживання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, запросіть народних депутатів до залу, будемо переходити до розгляду питань порядку денного. Прошу підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 3050а-13](#)) в цілому. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 223.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, можна не повторювати вислів Давида Георгійовича, щоб все-таки всі народні депутати зайшли до залу і підготувалися до голосування? Це процедурне рішення, ми можемо його поставити ще раз. Готові голосувати?

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 3050а-13](#)) в цілому. Прошу підготуватися до голосування. Прошу голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях та групах.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олено Костянтинівно.

Переходимо до першого питання порядку денного. До вашого розгляду пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення незалежності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення» ([№ 4107](#)).

Ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 225.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Михайлівна Кравчук. Прошу надати для виступу 4 хвилини і від авторів, і від комітету.

КРАВЧУК Є.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! До вашої уваги пропонується законопроект № 4107, який унормовує питання незалежності Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення. Це дуже важливо, адже йдеться про головного регулятора в медіапросторі, конституційний орган, який займається інформаційною безпекою. Окрім того, карантинні обмеження виявилися набагато тривалішими, аніж ми могли спрогнозувати навесні цього року. Тому зараз важливо розблокувати роботу регулятора з урахуванням карантинних умов. Нацрада повинна працювати: проводити конкурси, надавати ліцензії і виконувати інші свої повноваження.

Ми пропонуємо статтю 5 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», яка регулює порядок призначення членів Нацради, викласти в новій редакції з чітко виписаним алгоритмом процедури призначення членів Національної ради Верховною Радою України. Зокрема, в оригінальній версії законопроекту для деполітизації відбору кандидатур пропонуємо вилучити з переліку суб'єктів права подання кандидатур на посаду членів Національної ради від Верховної Ради України депутатські фракції і групи та надати таке право виключно громадським об'єднанням і творчим спілкам.

Однак, як автор законопроекту і заступник профільного Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики хочу зазначити, що після дискусії з іншими фракціями та групами до другого читання ми внесемо поправки та залишимо це право також і для депутатських фракцій та груп, щоб забезпечити консенсус під час голосування, удосконалимо процедуру голосування за кандидатів у залі. Також передбачаємо обмеження проведення конкурсів на заміщення вакантної посади члена Національної ради строком у 85 днів, щоб орган був постійно дієздатним.

Для проведення відбору кандидатів на посаду члена Національної ради (стаття 6) передбачається утворення конкурсної комісії, з метою обговорення запропонованих кандидатур і внесення на розгляд Президенту України відповідного подання по кожній кандидатурі з висновками і рекомендаціями.

Також наразі потребує удосконалення питання оплати праці членів та працівників апарату, щоб безпосередньо дотриматися принципу незалежності регулятора.

Окрім того, карантинна ситуація вимагає перегляду деяких тимчасових норм законодавства, зокрема положень Закону України «Про телебачення і радіомовлення» в частині унормування порядку проведення позапланових безвізних перевірок ліцензіатів.

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики на своєму засіданні 11 листопада проаналізував зазначені новели та дійшов висновку, що вони є обґрунтованими. Водночас потребують певного доопрацювання новели щодо дотримання гендерних принципів у процесі формування складу Національної ради (частина шоста статті 5 проекту), запропонованого порядку звітності Нацради перед суб'єктами призначення – Президентом України та Верховною Радою України та прийняття рішень за результатами розгляду звіту, а також запропоновані зміни щодо оплати працівникам апарату.

Для забезпечення повноцінної роботи регулятора, здійснення повноважень щодо ліцензування телерадіомовлення, комітет підтримує вилучення окремих норм законодавства, якими тимчасово на період карантинних обмежень було призупинено оголошення та проведення конкурсів.

У підсумку обговорення комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні законопроект № 4107 прийняти за основу. Прошу підтримати, йдеться про інформаційну безпеку держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Степан Іванович Кубів.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, прошу передати слово Володимирі В'ятровичу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Михайлович В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Доброго ранку, шановні колеги! У цьому законопроекті, звичайно, є добрі новації з перемовин на те, щоб членів Нацради обирали за конкурсною процедурою з тим, щоб на ці посади потрапляли фахівці. Такий підхід ми можемо тільки вітати, особливо, коли сьогодні 5 з 8 членів Нацради є вихідцями з «95 кварталу» чи з каналу

«1+1», тобто структур Коломойського чи Зеленського. Але, на жаль, законопроект також містить ряд неприйнятних норм.

По-перше, це пакетне голосування за всіх членів Нацради. Тобто депутатів хочуть позбавити права підтримати гідного кандидата і не підтримати негідного кандидата.

По-друге, не лише зберігається, але й робиться ще більш жорсткою норма щодо можливості Президента і парламенту відправити увесь склад Нацради у відставку, просто визнавши незадовільним її звіт. Нацрада задумана як незалежний орган, і, очевидно, що така норма позбавляє його цієї незалежності.

По-третє, у законопроекті виписано конкурсні процедури не лише для членів Нацради від парламенту, але й від Президента, що суперечить Конституції та рішенню Конституційного Суду. Хоча, звичайно, було б добре, якби Президент обирав своїх кандидатів усе-таки за конкурсом, а не за вподобаннями чи приналежністю до «95 кварталу».

І, по-четверте, проект закріплює за Нацрадою надто довільні можливості для перевірок ліцензіатів. Ми бачимо, як вже сьогодні Нацрада зловживає тими повноваженнями, які має. Замість ефективної протидії рупорам російської пропаганди – замовні політичні переслідування «Прямого», каналу «Еспресо» та інших незалежних медіа, які критикують режим Зеленського. Насправді, нам потрібна незалежна Національна рада і від Президента Зеленського, і від тих олігархів, які його підтримують.

Тому фракція «Європейська солідарність» не підтримуватиме цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Романович Юрчишин.

Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Хто працював в органах державної влади або хто в принципі опікується інформаційною безпекою, добре знає наскільки важливим, регуляційним та наглядовим органом є Національна рада, і яку принципову роль вона відіграє у сфері телерадіокомпаній та медіаринку. Тому що саме від неї залежить, зокрема й поширення каналів мовлення. Безперечно, ті люди, які живуть у прикордонних районах і областях, біля лінії розмежування, дуже гостро відчують поширення або відсутність каналів на українській території. Давайте будемо відвертими, що далеко від успішної ми бачимо ситуацію з українським телебаченням сьогодні на сході, особливо в Луганській та Донецькій областях, коли ми частіше можемо побачити канали так званих республік, аніж українські. На жаль, саме це є недопрацюванням роботи Нацради. Це перше.

Друге. Безперечно, законопроект доволі цікавий, потрібний, регулює багато речей, містить правильні новели саме щодо процедури відбору. Проте у фракції «Голос» є зауваження. По-перше, безперечно, щодо пакетного голосування. Ми добре знаємо, що можна засунути в пакет, що може побачити зал і як проголосувати. Тому ми виступаємо за рейтингове, поіменне голосування, яке має повернутися, як це було в попередніх роках. По-друге, щодо так званої деполітизації. Ми виступаємо категорично проти можливості висувати свої кандидатури громадським об'єднанням чи творчим спілкам, тому що ви добре розумієте, де заритий собака, і творчі спілки – це фактично шарашкіна кантора, яка три роки впихатиме так званий український вибір до Нацради, яка потім мовитиме про громадянський конфлікт і відсутність російських військ на сході України. Тож ми категорично проти.

За умови усунення цих моментів, фракція «Голос» готова підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Наша фракція не підтримує цього законопроекту, тому що не розуміє, навіщо така ініціатива саме сьогодні. Що нам заважає зараз прийняти рішення і провести ротацію нашого представника в Національній раді з питань телебачення та радіомовлення? Більше року ми чекаємо на це рішення.

Мабуть, те, що сьогодні ця рада витворює, тому що інакше це не назвеш, і є причиною того, що ви задоволені її роботою. Тобто, коли Нацрада переслідувала канал «1+1», це був тиск на свободу слова, а коли Нацрада в умовах карантину, який, до речі, діє до 31 грудня, вимагає перевірки каналів тільки тому, що там виступають політики, які не погоджуються з позицією влади і критикують її, а так вийшло, що позиція цих політиків співпадає з баченням абсолютної більшості українського народу... Тому ми в цьому законопроекті бачимо бажання посилити контроль і можливість тиску на Нацраду замість того, щоб провести її ротацію у встановленому законом порядку.

Вважаємо такі дії непристойними щодо Верховної Ради України. У нас закінчилася Верховна Рада «слуг народу».

Тому з точки зору інтересів наших громадян і захисту їх прав отримувати інформацію, ми вважаємо, що цей законопроект зменшуватиме можливість щодо конституційних прав наших громадян і тиснутиме на свободу слова.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз... Бачу, виступи від депутатських груп «Партія «За майбутнє» та «Довіра». Хтось ще наполягатиме на виступах? Павло Андрійович Бакунець, після цього... Через 4 хвилини, навіть через 3, будемо голосувати. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

Павло Андрійович Бакунець.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! У цьому законопроекті пропонується внести зміни до законодавства, що насамперед направлені на посилення незалежності Національної ради з питань телебачення та радіомовлення. Слід зауважити, що в документі також передбачено, що призначення до Національної ради має відбуватися з урахуванням гендерної рівності. Тобто, якщо кандидат чи кандидатка на посаду набирають однакову кількість балів, місце віддається тій статі, представників якої менше. Важливою також є пропозиція змінити норми, що встановлюють додаткових суб'єктів подання кандидатур до Національної ради. Насамперед не лише від депутатських фракцій та груп чи всеукраїнських об'єднань у галузі ЗМІ. Кандидатури також можуть подавати і громадські організації, і творчі спілки у сфері телерадіомовлення. Це гарантуватиме ще більшу прозорість і незаангажованість даного процесу. Окрім цього, даний законопроект більше ніж удвоє скорочує оклади членів Національної ради.

Тому депутатська група «Довіра» буде підтримувати цей законопроект лише в першому читанні. Ми маємо зауваження, і до другого читання повинні бути узгоджені всі дискусійні моменти, що виникають у журналістів в частині того, що вони побоюються, аби не було впливу представників влади на призначення членів Нацради. Тому нам треба напрацювати такий законопроект, який влаштував би і органи влади, і медійне середовище.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Мирославівна Констанкевич, і переходимо до голосування. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Насамперед хочу озвучити позицію депутатської групи «Партія «За майбутнє» – ми будемо підтримувати даний законопроект. І вважаємо те, що його розглядають одним із перших, є свідченням того, що народні депутати мають можливість і хочуть звернути увагу на проблеми інформаційної безпеки, адже Нацрада як регулятор з питань телебачення і радіомовлення відповідає за інформаційну безпеку також. На жаль, ми знаємо, що до 40 відсотків мешканців

України, зокрема жителів прикордонних областей – Волинської, Чернігівської, Харківської, Херсонської та інших, не отримують теле- та радіо передач. Тому вимагаємо, щоб Нацрада виконувала свої обов'язки в повній мірі і дбала про всіх мешканців України. Це перше.

Друге. Ми підтримуємо дану...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Час завершився, дякую.

Прошу запросити народних депутатів до залу, переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення незалежності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення» ([№ 4107](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, надійшла заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Микола Леонідович Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні друзі! Ми часто не помічаємо, як суспільства з нормальних перетворюються на дикунські. Одним з таких кроків є попереднє голосування, яким ви вбили незалежного регулятора, створили диктатуру і дозволили закриття каналів.

Знаєте, усі суспільства мовчали, коли ув'язнювали Михайла Гориня, В'ячеслава Чорновола, Мирослава Мариновича, Василя Стуса. Дехто й зараз цьому радіє. Сьогодні вручатимуть обвинувальний акт Тетяні Чорновола. Я пам'ятаю Тетяну як журналіста газети «Лівий берег». Пам'ятаю, як вона прикувала себе наручниками до рейок під час акції «Україна без Кучми». Пам'ятаю, як в штабі під час Революції Гідності у нас на руках помирили люди, яких вона не вбивала, а рятувала. Пам'ятаю, як раділа, коли знаходила чергові скарби Януковича, вкрадені в українців. Пам'ятаю, як її намагалися вбити. Пам'ятаю, як за нею гналися на авто. Пам'ятаю, як ДБР їй мстилося. Усі ми пам'ятаємо.

Сьогодні Тетяні Чорновола вручають обвинувальний акт у вбивстві. Очевидно, Тетяна ніколи не вбивала, ми ж всі це розуміємо. Хто сьогодні о 15 годині піде під стіни ДБР, щоб це зупинити? Ні, ми потуємо очі, бігатимемо з приводу соціально-економічного розвитку до Прем'єр-міністра, думатимемо, як роздерибанити бюджет, як вкрати в цій бідній, нещасній країні останнє в лікарів і у хворих на коронавірус. Ми не помічаємо, як за влади президента Зеленського перетворюємося з нормального суспільства на дикунів.

Закликаю усіх зупинитися і прийти сьогодні до ДБР, щоб підтримати Тетяну. Адже це підтримка не Тетяни, а нормальних людських цінностей, кожного українця, який хоче жити у європейській країні, а не гнити у продажному пострадянському суспільстві, як це відбувається останнім часом, зрештою це самоповага. Ми спробували вирватися з цього завдяки Майдану, а сьогодні не помічаємо, як знову провалюємося в болото.

Друзі, ви всі були на Майдані. Ті, які зараз голосували за цей ганебний законопроект про Нацраду, ті, які сьогодні промовчать і потуплять очі. Давайте підніmemo голову і вийдемо о 15 годині до ДБР, що знаходиться на бульварі Лесі Українки, 26, зупинимо це гидотне сповзання невідомо куди!

Слава Україні!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надійшла ще одна заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Роман Михайлович Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні українці! Сьогодні в цьому парламенті команда Президента пропонує ще на один рік продовжити так званий закон про особливий статус Донецької та Луганської областей. Хочу пояснити вам, українці, що для нашої країни це означає цементування безальтернативності Мінських домовленостей. Хто виступає за безальтернативність Мінських домовленостей? Путін, і це факт (послухайте його виступи, почуйте позицію агресора Російської Федерації з усіх міжнародних майданчиків), і п'ята колона Кремля в цьому парламенті теж підтримує безальтернативність Мінських домовленостей.

Знаєте, вже навіть Президент Зеленський за цей рік сказав, що ми заручники Мінських домовленостей, і з цього треба виходити. Але замість плану «Б», замість альтернативи, він далі тримає в заручниках цілу країну.

Також хочу пояснити українцям, чому фракція «Голос» голосуватиме проти цього законопроекту. Тому що він стосується амністії бойовикам. Ті, які вбивали наших воїнів, будуть звільнені. Тому що це спецстатус, по суті, з правами федерації для цих двох областей. Тому що це особливість і захист виключно російської мови, а ми бачимо, що пригнічують там точно не цю мову. Тому що це місцева народна поліція і тому що це особливість призначення суддів та прокурорів. Це український інтерес на сході? Точно ні.

Минув рік з моменту зустрічі в Нормандському форматі. І Президент Зеленський хотів його розширити, залучивши в союзники Великобританію та Сполучені Штати Америки. Але йому вдалося зменшити цю коаліцію і стишити підтримку навіть Німеччини та Франції та перевести все в Тресторонню

контактну групу. А Тристоронню контактну групу «тристоронньою» називає українська сторона. Росія-агресор її називає Контактною групою, тому що там вони розглядають «ЛНР» та «ДНР» як перемовників.

Шановні колеги, те, що відбулося за цей рік, – цементування вже мертвих Мінських угод, це те, з чим фракція «Голос» категорично не погоджується. Уся країна не погоджується з амністією, з особливим статусом російської мови, з, по суті, федералізацією Донецької та Луганської областей.

Фракція «Голос» вимагає альтернативу Мінським угодам, запропонувала план і створила ТСК. Давайте нарешті працювати, а не цементувати мертві Мінські угоди, адже це не в інтересах нашої країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» ([№ 4467](#)).

Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Нам необхідно включити це питання до порядку денного. Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного законопроекту № 4467. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до законопроекту № 4467 до дня проведення пленарного засідання 15 грудня 2020 року. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про застосування процедури *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні з приводу законопроекту № 4467. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олександр Сергійович Корнієнко.

Будь ласка, надайте 4 хвилини для виступу від авторів і від комітету.

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Дорогі українці! Ми знову продовжуємо термін дії Закону «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» до 31 грудня 2021 року. Це, на перший погляд, формальне рішення і формальний крок, але дуже потрібний для продовження мирного процесу і мирних переговорів як у форматі Тристоронньої контактної групи (сподіваюся, один з учасників Тристоронньої контактної групи пан Костін зараз виступить від нашої фракції на підтримку цього законопроекту і поділиться тим, що відбувається на теренах цього переговорного майданчика), так і у форматі Нормандської четвірки. Це наслідок системного, послідовного підходу в переговорах, і ми маємо зробити цей крок, незважаючи на те, що він є суто формальним.

Водночас, користуючись нагодою та обговоренням цього законопроекту, хотілося б сказати, що цей рік був важливий для мирного процесу, багато чого сталося. Відбулася довгоочікувана зустріч Нормандської четвірки, діяльність якої фактично чотири роки було заблоковано. Також переформатовано та оновлено підхід і діяльність Тристоронньої контактної групи, яку розширено, і до складу якої увійшли представників комітетів Верховної Ради України. І, урешті-решт, найголовніше, мабуть, те, що за майже півроку є зменшення вогню, і втрати нашій бійців на фронті набагато менші, що є одним з великих досягнень. Також йде боротьба за, скажімо, душі, уми українців, які опинилися на окупованій території. Це відкриття КПВВ і можливість навчатися в українських вузах абітурієнтам з окупованої території. Це все важливі кроки, які також просуватимуть нас до мирного процесу. Ми розуміємо, що Мінські угоди не є досконаліми і не є догмою, про це казали і Президент України, і наші колеги по Нормандському формату – пані Меркель та пан Макрон, вони не висічені на скрижалі, можуть бути оновлені, переглянуті відповідно до позиції України і тих позицій, про які ми завжди говорили. Насамперед – це безпековий фактор, контроль України над кордоном, а також будь-які політичні процеси. Цьому мають передувати або відбуватися паралельно, розведення, розмінування, як це було під час багатьох конфліктів.

З 27 липня триває режим тиші, який не можна порівняти з попередніми режимами. Втрати набагато менші. Тож сьогодні ми маємо трохи іншу ситуацію на Донбасі, аніж до цього. Ми будемо рухатися далі. Роль парламенту в цьому, можливо, допоміжна. Але нагадаю, що ми встановлюємо засади внутрішньої та зовнішньої політики. І цей документ, який ми зараз маємо підтримати, є цікавим, оскільки, з одного боку, нібито формально про внутрішню політику, його розглядав підкомітет саме державної влади, а з іншого боку, про зовнішню політику також. Тому що він про підтримку України тією широкою коаліцією, яка є, і яка, ми впевнені, буде розширятися для того, щоб в Україні найближчим часом настав мир.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Олег Валерійович Семінський.

СЕМІНСЬКИЙ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 205, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Андрію Євгеновичу Костіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Євгенович Костін.

КОСТІН А.Є., голова Комітету Верховної Ради України з питань правої політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний пане головуєчий! Шановні народні депутати! Ми маємо прийняти це рішення, щоб продовжити переговорний процес. Ми розуміємо, і це підтримується усіма міжнародними партнерами, що переговорно-дипломатичний шлях врегулювання ситуації на Донбасі є наразі єдиним ефективним. Ми розуміємо, наскільки складними є ці перемовини на рівні Тристоронньої контактної групи, де делегація Російської Федерації завжди намагається показати себе в ролі такого собі посередника, що ми ніколи не визнавали і не визнаємо, та які складнощі відбуваються в переговорах у Нормандському форматі. Але наявність цього законопроекту є базою для продовження переговорного процесу, щоб відновити мир на українському Донбасі та територіальну цілісність України.

Шановні колеги, прошу не вірити маніпуляціям деяких політиків, які кажуть, що цей законопроект вже передбачає якісь складні ситуації і особливості, які не відповідають Конституції України. Я завжди казав і кажу, що роль парламенту саме в політичному врегулюванні буде основною. Тому що політичне врегулювання – це прийняття законів. І якими вони будуть, коли ми пройдемо переговорний шлях, залежить тільки від нас. У нас є «червоні лінії» – це Конституція і суспільство, яке визначатиме нашу спільну позицію.

Прошу підтримати даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович.
Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуєчий. Я не можу залишити без зауваження та оцінки попередні виступи. Про безальтернативність Мінського процесу говорять не тільки в Києві та Москві, а й у Берліні, Парижі, Вашингтоні, говорять в Ландоні (в Лондоні), як ви це звикли говорити. Тому я не розумію, навіщо накручувати емоції.

Сьогодні ми маємо зробити прагматичний крок, який, знаєте, робить мені боляче. Коли ми з року в рік переносили це за «папередників», за часів Петра

Порошенка, я це розумію, тому що він грав, спекулював на цьому, вигадав це заради себе красивого. А чому ви на це ведетеся? Року було достатньо, щоб розставити всі крапки над і та виконати головне ваше завдання та Президента України – повернути мир в Україну. Заради цього багато сьогоднішніх наших опонентів у другому турі вийшли й голосували за вас, пане Президенте.

Безумовно, сьогодні треба виконати наш обов'язок перед тими людьми, які сподіваються, що нинішня влада таки здатна повернути мир в їхні оселі, а отже, й в Україну. Але я скажу відверто словами Станіславського: «Не верю!». Я не вірю, що ви здатні зробити цей рішучий крок і повернути мир, тому раджу вам, голосуйте про перенос не на рік, а на три роки. Ви підете, а ми повернемо мир в Україну!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Іванович Рахманін.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Один західний дипломат якось показав мені папірець, який він робив для члена одного уряду. Позиція була дуже проста. Його запитали, як його держава має ставитися до Мінських угод і до закону, який є похідним від цих домовленостей.

Тези починалися дуже просто. Позиції нашої держави ґрунтуються на одному простому питанні: чи вважаємо ми суверенітет України непорушним, чи вважаємо ми цей суверенітет достатнім компромісом, щоб домовитися про припинення конфлікту, і вважаємо цю територію зоною інтересів Росії.

Політика починається з того, щоб називати речі своїми іменами, хоча б самим собі. Ми дуже довго намагалися вимучити з себе, щоб назвати війну війною. Дуже часто і багато вживають слова «формальний», «процедурний», «технічний». Якщо ви вважаєте Конституцію формальністю – скажіть це вголос! Якщо ви вважаєте порушення суверенітету процедурним питанням – скажіть це вголос! Якщо ви вважаєте, що Конституція і порушення суверенітету є дрібною монетою, якою можна торгуватися з агресором, з окупантами і вбивцями – скажіть це вголос і голосуйте «за»!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко.

Анна Костянтинівна Скороход.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, ми щороку під ялинку переживаємо День бабака і продовжуємо на рік дію Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей». Якщо ми чогось чекаємо, скажіть, чого, то

чекатимемо разом. Де Президент? Чому не чуємо плану дій щодо врегулювання ситуації на Донбасі? Чому не чуємо плану «Б», плану «В» та інших планів, які нам так обіцяли показати? Де реальні дії?

Шановні колеги, нам потрібен мир, на тих територіях живуть громадяни України, і їх необхідно повернути назад та створити нормальне майбутнє для наших дітей.

Пане Президенте, будь ласка, розкажіть нам про справжній план, і ми будемо вас у всьому підтримувати. Але коли плану дій немає, про що ми говоримо? Проста пролонгація і зміна дати не встановить миру на Донбасі, не дасть ніякого результату. Скажіть, коли ми від вас щось почуємо і коли нарешті в Україні запанує мир?

Депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримує даний законопроект.

Але я ще раз наголошую, що нам необхідний конкретний план дій щодо врегулювання ситуації на Донбасі. Так більше не можна: щоразу переносити дату і нічого не робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Безумовно, кожне врятоване життя – це найвища цінність. Але мене шокує, коли влада аплодує тому, що на Донбасі щодня відбувається порушення режиму тиші. Там продовжують вбивати та ранили, але вони воліють цього не помічати.

Що відбулося за цей рік в Нормандському процесі? Він заблокований, тому що в попередні роки майже щомісяця контактували лише в телефонному режимі. Звільнення заручників заблоковано, а найстрашніше те, що сьогодні країна не знає жодного прізвища, за кого ми боремося. Нещодавно мученик режиму окупованого Донбасу Станіслав Асєєв випустив страшну книгу про окупацію, де він зазначає, що публічність процесів звільнення рятує життя.

За цей час ви, дійсно, ледь не реанімували ці режими через так звану координаційну раду. Мінський процес сьогодні населяється екзотичними персонами типу Фокіна. І, на жаль, в Зеленського немає ані плану «А», ані плану «Б» щодо звільнення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще два виступи з мотивів і переходимо до голосування.

Іван Іванович Крулько.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Нам розказують, що цей законопроект про мир?! Знайдіть мені в ньому хоч одне слово, яке називається «мир».

Цей законопроект не про захист переселенців, а про захист бізнесу, який віджали російські окупанти в українських бізнесменів. Цей законопроект не про розвиток Донбасу, який окупований Росією. Натомість він про спеціальну міліцію, про спеціальних суддів, про спеціальних прокурорів, які будуть погоджуватися з Росією. Цей законопроект уже не про Україну, а про те, що Росія впливатиме на Україну. У ньому закладаються підвалини для подальшого розвалу України, щоб інші території заявляли про свою окремішність і особливість їхніх територіальних претензій.

Тому «Батьківщина» не голосувала і не голосуватиме за таке, закликаючи всіх патріотів, які є в цьому залі, замислитися над тим, чи закладати підвалини для розвалу України. Ми проти розвалу України, а за її об'єднання і деокупацію українських територій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Шахов.

ШАХОВ С.В. Шановні колеги, сьомий рік на Донбасі триває війна, сьомий рік там не можуть загоїтися рани, сьомий рік страждають люди, переходячи по 10 тисяч в день через митні пункти Станично-Луганського району та Донеччини, помираючи прямо на переходах. Пролонгація даного законопроекту дає змогу, щоб ці території не обстрілювали. Але треба розуміти: ми боремося за території чи за душі, за соціальну справедливість в державі, за підвищення пенсій, за робочі місця? Тиждень тому ми з цієї трибуни билися за зарплату шахтарям, і нічого не здвинулося з місця.

Ми підтримуватимемо цей законопроект, тому що він сьогодні потрібен заради миру. Але влада повинна дбати про людей всередині країни і показати, що ми живемо краще, щоб люди на тих територіях також зробили все, щоб повернути мир. Нам треба робити з цієї території...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування. Готові голосувати? Спочатку за основу, а потім в цілому.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» ([№ 4467](#)) за основу. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію... (*Шум у залі*). Проголосуємо – поставлю.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» ([№ 4467](#))

в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 304.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Прошу показати по фракціях та групах.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо відновлення інституційного механізму запобігання корупції» ([№ 4470](#)).

Ставиться на голосування пропозиція про включення вищезазначеного законопроекту до порядку денного. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 306.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до дня проведення пленарного засідання 15 грудня 2020 року. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 315.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про застосування процедури *ad hoc* щодо розгляду та прийняття на цьому пленарному засіданні рішення щодо законопроекту № 4470. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 328.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Денис Анатолійович Монастирський.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Шановні колеги, цей законопроект, як і законопроект [№ 4471](#), був розроблений робочою групою, утвореною з представників депутатських фракцій та груп нинішнього парламенту.

Перед робочою групою, яку я очолив, стояло непросте завдання: з одного боку, відновити функціональність антикорупційної інфраструктури, з іншого боку, врахувати положення, зазначені в рішенні Конституційного Суду від 27 листопада 2020 року.

Було напрацьовано два законопроекти, які ми зареєстрували минулого тижня, сім днів тому. Попередній законопроект ми проголосували і прийняли тижень тому – про відновлення кримінальної відповідальності за брехню в декларації. Ці два законопроекти відновлюють позицію НАЗК щодо перевірки декларацій – це те, що ми як народні обранці дев'ятого скликання зобов'язані зробити.

Конкретніше щодо законопроекту скаже моя колега Анастасія Радіна. Я лише хочу подякувати всім представникам фракцій і груп, які входили до складу робочої групи, за те, що вони пішли на багато компромісів, щоб цей законопроект сьогодні з'явився в залі і був підтриманий за основу та в цілому.

Прошу вас підтримати ці два законопроекти.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується голова Комітету з питань антикорупційної політики Анастасія Радіна.

Будь ласка, пані Анастасіє.

РАДІНА А.О., *голова Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Добрий день. Шановні колеги! Комітет з питань антикорупційної політики розглянув законопроект № 4470 і рекомендує Верховній Раді прийняти його за основу і в цілому.

Цим законопроектом вносяться зміни до Закону України «Про запобігання корупції» і відновлюється повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції. Проект відповідає нещодавно оприлюдненому висновку Венеційської комісії, відновлює ті повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції, щодо неконституційності яких Конституційний Суд не дав правової позиції. Саме це й порадила зробити Венеційська комісія.

У законопроекті йдеться про встановлення особливості здійснення антикорупційних заходів щодо суддів. Колеги, хочу наголосити, що в пункті 53 рішення Венеційської комісії чітко зафіксовано, що немає аргументів створення якогось спеціального режиму перевірки декларацій суддів, водночас мають бути гарантії щодо невтручання в діяльність суддів під час здійснення антикорупційних заходів. Для цього Венеційська комісія порадила зробити для суддів певний механізм подання скарги, яким вони могли б скористатися у разі тиску на них.

У цьому законопроекті пропонується, що, якщо судді, зокрема Конституційного Суду, під час, наприклад, перевірки їх декларацій відчуватимуть, що на

них здійснюється тиск, вони можуть звернутися до Вищої ради правосуддя або до Конституційного Суду, а ті, своєю чергою, до НАЗК для усунення порушень.

Колеги, щодо цього законопроекту було проведено консультації з Вищою радою правосуддя, з Верховним Судом, з Радою суддів України та враховано їхні пропозиції.

Наостанок хочу наголосити, ми повинні прийняти цей законопроект за основу і в цілому, бо якщо повноваження НАЗК до кінця цього року не повертаються, ми ставимо фактично під питання перевірки декларацій всіх чиновників за 2020 рік. Переконана, що такий подарунок під ялинку нечистим на руку...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Анастасіє.

Шановні колеги, чи є потреба в обговоренні? Прошу записатися на виступи в обговоренні від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Михайло Бондар. Фракція «Європейська солідарність».

Ірина Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці! Пам'ятаєте, 25 жовтня Зеленський провів опитування про пожиттєве ув'язнення для топ-корупціонерів. Так ось і досі країна не знає, за які ж корупційні кошти було проведено це опитування, а партія «Слуга народу» приховує інформацію, які кошти були на це спрямовані, і НАЗК не може дати відповіді на це питання, тому що його діяльність заблокована рішенням Конституційного Суду, яке не могло ухвалюватися без відома Зеленського. Ось така боротьба з корупцією часів Зеленського.

Ви знаєте, колись була така популярна абревіатура «БІЧ» – «бывший интеллигентный человек». Так ось я хочу ввести нову абревіатуру «КАК» – колишній антикорупціонер. Сьогодні колишніми антикорупціонерами заселені «Укрзалізниця» та більшість фракції «Слуга народу», які тепер виправдовують корупцію (ось ці «КАки») в найвищих кабінетах держави. Тепер вони виправдовують передачу Печерським судом справ проти чиновників Офісу Президента з незалежного НАБУ до повністю кишенькового ДБР, тепер вони виправдовують діяльність Генеральної прокуратури імені Венедиктової, яка вже просто кришує всіх оцих «КАків», приховуючи корупцію в найвищих ешелонах влади. Ну, і, звичайно, ось ці всі «товарищи» виправдовують те, що Зеленський не подав жодного законопроекту для відновлення діяльності НАЗК, а навпаки у своїх проектах ще намагався вивести з-під декларування силові структури, щоб люди, які мають корупційні ризики в роботі, зокрема через оборонні закупівлі, могли повністю сьогодні уникати відповідальності.

Команда колишнього Президента Порошенка створила антикорупційну інфраструктуру, і сьогодні ми є співавторами цього законопроекту. Ми повністю відновимо діяльність НАЗК і будемо вимагати, зокрема від «слуг», повної інформації щодо того, хто все-таки провів опитування про пожиттєве для корупціонерів, і за які гроші.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Сергій Власенко. Фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, декілька тез, щоб не було міфів і маніпуляцій. Немає ніякої конституційної кризи. Рішення Конституційного Суду треба поважати. Це позиція не лише фракції «Батьківщина», а й Венеційської комісії.

Фракція «Батьківщина» на наступний день після рішення Конституційного Суду, глибоко його проаналізувавши, одразу внесли три законопроекти, які повністю вирішували всі питання: відновлення декларації, кримінальної відповідальності і спеціального декларування для суддів.

До речі, попередні промовці казали, що Венеційська комісія вказала лише єдиний спосіб декларування суддів. Ні, це не так. Венеційською комісією було зазначено, що є багато варіантів, форм і можливостей декларування суддів. Але парламент залишився острівцем стабільності в цій ситуації, не побіг приймати, очевидно, антиконституційних рішень, а створив робочу групу, на якій було знайдено компроміс. Те, що пропонується зараз, це певний компроміс, який треба підтримати, за який треба проголосувати. Хочу зазначити, що цей компроміс відповідає рішенням Конституційного Суду.

Але питання полягає в іншому. Щойно створювачі антикорупційної інфраструктури нам розповідали, які вони молодці. А де ефективність роботи цієї антикорупційної інфраструктури, де вироки щодо топ-корупціонерів, де притягнуті до відповідальності за п'ять років, де зменшення корупції в суспільстві? Ось про що треба найбільше говорити, а не про створення нових антикорупційних органів чи захист конкретних людей в конкретних неефективних антикорупційних органах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Сергій Рахманін. Фракція «Голос».

Ярослав Юрчишин. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Можна думати, що коронакризи немає, а люди просто мруть. Можна думати, що конституційної кризи немає, а Україна щодня просто втрачає кошти, вкрадені корупціонерами та приховані за брехнею в деклараціях. На 30 мільйонів гривень закрито справ. Ось ціна рішень Конституційного Суду. Напевно, неповна. Закрито справи проти мера Одеси Труханова, проти колишнього голови Запорізької ОДА пана Бриля, проти багатьох посадовців, зокрема й народних депутатів. Напевно, саме

це й пояснює те, що ми не можемо достатньо просте рішення прийняти вже восьмий тиждень.

Два місяці триває конституційна криза, яку хтось намагається не помічати, хоча Венеційська комісія її помітила. Тож давайте зараз прийmemo це рішення і припинимо дискусію: є криза чи немає.

Голосуємо за основу та в цілому. Досить тягнути kota за хвіст чи за інші органи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Антоніна Славицька. Фракція «Опозиційна платформа – За життя».

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий день, шановні колеги! Проект закону, представлений сьогодні до розгляду, по суті, відновлює контрольні повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції стосовно всіх осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зокрема стосовно суддів загальної юрисдикції та суддів Конституційного Суду.

Водночас у законопроекті передбачаються певні особливості щодо здійснення заходів контролю стосовно суддів і суддів КСУ. Що саме? Погоджується порядок повної перевірки декларацій стосовно суддів з Вищою радою правосуддя, Конституційним Судом, передбачаються певні особливості погодження адміністративних протоколів за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією, стосовно суддів та інші запобіжники та механізми, що мінімізують, на наш погляд, якість можливе неправомірне втручання в діяльність суддів при здійсненні НАЗК своїх повноважень. На думку робочої групи, це враховує певним чином ті зауваження, які висловив у своєму рішенні Конституційний Суд.

У той же час ми бачимо, що Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило певні зауваження щодо змісту цього законопроекту, що окремим нормам, які ми напрацювали, бракує ясності та чіткості як елементу правової визначеності.

Також, на нашу думку, не до кінця, на жаль, вирішено питання здійснення моніторингу способу життя. Воно не може бути за методичними рекомендаціями. Однак, ми вважаємо, що принаймні за основу цей законопроект може бути підтриманий. Тож ми голосуватимемо за основу.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили?
Павло Андрійович Бакунець.

БАКУНЕЦЬ П.А. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Насамперед дякуємо цій робочій групі, яка, власне, напрацювала даний законопроект для відновлення антикорупційного законодавства і для відновлення та контролю механізму декларування посадовими особами держави.

Згідно з цим законопроектом НАЗК повертаються функції щодо реагування на можливі корупційні факти, встановлюються механізми такого реагування. Повертаються функції фінансового контролю і моніторингу за життям наших декларантів, тобто за життям посадових осіб. Вважаємо, що це є виважене, компромісне рішення в цій непростій ситуації. Тому депутатська група «Довіра» голосуватиме даний законопроект за основу і в цілому. Закликаємо також зал підтримати його задля антикорупційної політики в нашій державі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили? Переходимо до голосування. Готові голосувати? Спочатку за основу, потім в цілому.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо відновлення інституційного механізму запобігання корупції» ([№ 4470](#)) за основу. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 321.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо відновлення інституційного механізму запобігання корупції» ([№ 4470](#)) в цілому з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 300.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях та групах.

Шановні колеги, оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення особливостей складення протоколу про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 172⁴-172⁹ та 188⁴⁶, 212¹⁵ стосовно судді, судді Конституційного суду України» ([№ 4471](#)). Скажіть, будь ласка, є необхідність в обговоренні? (*Шум у залі*). Послухайте... Я знаю, що вам завжди необхідно.

Надійшла заява про перерву із заміною на виступ щодо питань бюджету. Є пропозиція зараз це питання проголосувати... (*Шум у залі*). Вибачте, перерва, жива перерва, у тому-то...

Добре. Тоді, будь ласка, підготуйтеся до голосування. Дві фракції наполягають на обговоренні. Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного цього питання. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 327.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про визнання законопроекту № 4471 невідкладним та щодо скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до дня проведення пленарного засідання 15 грудня 2020 року. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 326.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про застосування процедури *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 323.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, якщо наполягають на виступах, може, тоді без комітету і без авторів записатися на виступи? Якщо буде одна фракція, можемо дати виступити одній фракції і будемо голосувати.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Сергію Алексєєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олегович Алексєєв.

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Парламент восьмого скликання приймав дуже важливі для нас закони щодо так званої антикорупційної реформи, через яку Україна отримала безвіз. На жаль, Конституційним Судом їх було скасовано, і нам необхідно це відновити. Законопроект № 4471 інституційно пов'язаний із законопроектом № 4470, яким ми повністю повернули процедуру перевірки НАЗК.

У законопроекті № 4471 передбачається особливості складення адміністративного протоколу стосовно суддів. Саме через це Конституційний Суд скасував дію законів, які дозволяють НАЗК перевіряти декларації.

Фракція «Європейська солідарність» за повернення антикорупційного пакета законів до українського законодавства, щоб у 2020 році декларації можна було перевіряти, тож підтримуватиме законопроект № 4471, оскільки він є необхідною складовою попереднього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хтось ще наполягатиме на виступах? Можемо голосувати? Мамка наполягає. Тоді, як записані.

Ярослав Романович Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. Дякую Верховній Раді за попереднє голосування.

Насправді прикро, що нам потрібно затягувати час, ніби вже вісім тижнів не вистачає. Просто голосуємо за основу і в цілому – позиція фракції «Голос», Венеційської комісії. Прошу зал підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги! Хочу звернути увагу на те, за що, по суті, проголосувала Верховна Рада. Попередній законопроект ніби прописаний, усе вірно, але не наділено повноваження щодо інших законів. Вноситься новий механізм щодо проведення тих чи інших дій стосовно суддів, суддів Конституційного Суду. Але ми забули надати повноваження в інші закони: щодо Вищої ради правосуддя, щодо судоустрою, щодо Конституційного Суду. Якщо не надали повноважень, це механізм не працюватиме. Це перше.

Друге. Усі ми знаємо, що рік тому Верховна Рада проголосувала, що зміни до Кримінального кодексу, Кримінального процесуального кодексу, Адміністративного кодексу вносяться тільки через Комітет з питань правоохоронної діяльності. Якщо ми порушили Регламент і цей законопроект пройшов через інший комітет, у мене запитання: якщо хтось оскаржить рішення до Конституційного Суду щодо порушенням Регламенту і процедури прийняття закону, якого рішення ми чекатимемо від Конституційного Суду.

Шановні колеги, не треба порушувати Регламенту, а приймати відповідні рішення, і тоді їх суд не скасовуватиме.

Ми підтримуємо цей законопроект за основу, інші рішення прийматимемо у вигляді поправок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антон Поляков.

Тарас Іванович Батенко.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги! Тим колегам, які марять, що сьогодні в країні конституційна криза, хочу сказати, що у нас криза не конституційна, а в головах керівників, які символізують неякісне управління країною.

Країні потрібен авторитет, але насамперед авторитет права, авторитет незалежної судової гілки в державі. Ми вітаємо висновки Венеційської комісії щодо останніх рішень Конституційного Суду. Ми почули, що у світі не існує єдиних міжнародних правових стандартів, які можна просто скопіювати і реалізувати на практиці, і не хочемо вигадувати у боротьбі з корупцією чи відновленні моніторингу за суддями просто якесь українське колесо, але точно повинні виходити з позиції верховенства права.

З висновків Венеційської комісії ми почули, що політичні органи не повинні блокувати діяльність Конституційного Суду, як це було в законопроекті Президента України стосовно розпуску складу Конституційного Суду України, не може бути фінансового тиску, процедурних перепон, які в результаті завадять цьому незалежному органу здійснювати конституційне судочинство. У висновках Венеційської комісії вписано, що, оскільки український законодавець планує зобов'язати НАЗК періодично подавати звіт про свою діяльність щодо суддів, Вища кваліфікаційна комісія суддів (ВККС) видається найбільш доцільним органом, який відіграватиме цю роль у контексті України. Тож, друзі, давайте просто правильно читати, що ми можемо реалізувати на практиці в частині висновків Венеційської комісії. І давайте поставимо собі питання, наскільки сьогоднішнє НАЗК із своїми повноваженнями може гарантувати невторчання у конституційне судочинство сьогоднішнього Конституційного Суду.

Виходячи з висновків Венеційської комісії, ми будемо голосувати в цьому сесійному залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги... Сергій Володимирович Власенко, і після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Попереднє голосування абсолютно чітко підтвердило, що немає ніякої конституційної кризи, є нормальна робота парламенту.

Щодо законопроекту, який ми зараз розглядаємо. Попередній виступаючий згадав висновок Венеційської комісії, у якому, дійсно, зазначено, що найкращий механізм контролю за доброчесністю суддів – це Вища кваліфікаційна комісія суддів. Але хочу нагадати, що завдяки неконституційній діяльності більшості у Верховній Раді, уже понад рік немає Вищої кваліфікаційної

комісії суддів в Україні, тому що попередній склад розігнали, а новий склад не здатні сформувати.

Тож позиція фракції «Батьківщина» від початку була такою, що ВККС повинна здійснювати такий контроль. Як свідомо політична сила ми зробили крок назад, дійсно, вивчили висновок Венеційської комісії, у якому сказано, що можливі будь-які варіанти. Але зробили цей крок назад заради компромісу і будемо підтримувати законопроект за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Готові голосувати? Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення особливостей складення протоколу про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 172⁴-172⁹ та 188⁴⁶, 215¹⁵ стосовно судді, судді Конституційного Суду України» ([№ 4471](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 325.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення особливостей складення протоколу про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 172⁴-172⁹ та 188⁴⁶, 215¹⁵ стосовно судді, судді Конституційного Суду України» ([№ 4471](#)) в цілому з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 321.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую.

Шановні колеги, наступні до розгляду питання – Бюджетний кодекс і бюджет. Надійшла заява про перерву. Пропоную розпочати перерву, заплановану о 12 годині, на 10 хвилин раніше. Якщо буде необхідно, цю перерву ми додатково використовуватимемо. Якщо немає заперечень, прошу по одному уповноваженому представнику від депутатських фракцій та груп, голову бюджетного комітету зараз прийти на нараду, що відбудеться на третьому поверсі.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, займіть свої робочі місця, підготуйтеся до роботи. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Щойно відбулася нарада з представниками депутатських фракцій та груп. Оскільки ми втратили майже годину на перемовини (були задіяні перерви фактична і та, що передбачена Регламентом Верховної Ради України), є пропозиція сьогодні працювати до завершення розгляду трьох ключових питань – Бюджетного кодексу, бюджету і кошторису Верховної Ради України (*Шум у залі*).

Ірино Володимирівно, не з мотивів, тому що в даному разі цього не передбачено, а з процедури.

Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до роботи.

З мотивів слово надається Геращенко. Будь ласка, 1 хвилина.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги! Ми усвідомлюємо важливість голосування і за проект бюджету, і за зміни до Бюджетного кодексу, попри те, що не підтримуємо цих документів, але просимо не голосувати зараз за продовження роботи, тому що о 15 годині в ДБР вручатимуть обвинувальний акт нашій колежанці Тетяні Чорновол.

Хочу нагадати, особливо опозиційним фракціям, що рік тому режим Зеленського безкарно випустив беркутівців, що сьогодні в тюрмах знаходяться волонтери і ветерани АТО, *Riffmaster*, Юля Кузьменко, яких там тримають абсолютно бездоказово. Сьогодні, коли адвокати Януковича повертаються в найвищі кабінети держави, єдина справа Майдану це буде справа проти Тані Чорновол, яка була жертвою «тітушок», і якій сьогодні вручатиметься цей акт, ми категорично проти, бо наша фракція має в повному складі піти підтримати нашу колегу.

Ми просимо не голосувати за продовження сьогоднішньої роботи. Давайте приймемо проект бюджету і зміни до Бюджетного кодексу до 15 години або завтра...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще раз пояснюю. Ми працюємо у звичайному режимі до 15 години. Але якщо не встигнемо розглянути ці три питання, то в нас буде трохи більше часу, щоб прийняти головний фінансовий документ нашої держави на наступний рік. Думаю, з цим всі погодяться, розуміючи, яка відповідальність перед нами стоїть.

Будь ласка, займіть свої робочі місця, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про продовження сьогоднішнього пленарного засідання, якщо це буде необхідно, або до 15 години, якщо ми встигаємо зробити все необхідне, або до того часу, коли розглянемо законопроекти [№ 4100-д](#), [№ 4000](#) та [№ 4448](#). Немає заперечень? Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

До вашого розгляду пропонується наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 4100-д](#)).

На трибуну запрошується голова підкомітету Комітету з питань бюджету Юрій Михайлович Кузбит.

Скажіть, будь ласка, хтось наполягатиме на поправках? Багато депутатів, почекайте. Поправок багато, давайте з'ясуємо: ми йтимемо по поправках чи, можливо, визначимо ті питання, на яких ви наполягатимете? Якщо немає заперечень, визначтеся у фракціях, хто виступатиме (*Шум у залі*).

Почекайте, я бачу. Підніміть руку. Рубльов, «Слуга народу». Ключко, так? На підтвердження в кінці.

Шановні колеги, вас скільки? Подайте, будь ласка, список прізвищ з номерами поправок.

Депутатська група «Партія «За майбутнє» наполягатиме на поправках? Депутатська група «Довіра»? Тож подайте список прізвищ з номерами поправок. Фракція «Європейська солідарність»? Фракція «Батьківщина»? Дві поправки Шкрум. Фракція «Слуга народу»? Рубльов. Ви також, будь ласка, подайте список.

Якщо немає заперечень, розпочнемо з фракції «Батьківщина». Три поправки Волинця і дві поправки Шкрум.

Поправка 443. Альона Іванівна Шкрум.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги! Підтримайте, будь ласка, поправку 443, у якій йдеться про, дійсно, важливі процеси не лише для Бюджетного кодексу, а й для державної служби. Ми в першому читанні прийняли законопроект про те, що державні службовці, які мають виходити на пенсію в 65 років, можуть бути залишені на державній службі у зв'язку з особливими потребами державної служби за рішенням керівника, якщо вони не заперечують і хочуть працювати, ще на один рік.

На жаль, ми можемо не встигнути прийняти його в другому читанні і швидко підписати. Тому до нас звертається велика кількість і державних органів, і службовців з проханням прийняти зараз цю поправку. Прошу її підтримати, адже вона не викликає заперечень ані в міжнародних партнерів, ані в наших колег. Думаю, вона правильна.

Прошу поставити поправку 443 на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, не заперечуєте на підтримці цієї поправки? Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Комітет її відхилив, але, я так розумію, що колеги в принципі підтримують цю пропозицію.

Прошу запросити народних депутатів до залу, підготуватися до голосування. Готові голосувати?

Ставиться на голосування поправка 443. Автор наполягає, колеги не про-ти. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 306.

Рішення прийнято.

Поправку враховано.

Поправка 444. Альона Шкрум.

ШКРУМ А.І. Колеги, дякую вам за підтримку. Це була правильна по-правка.

На цій поправці я не наполягаю, але мушу її озвучити, щоб зал і українці розуміли, що відбувається в державному управлінні, а також у бюджетному процесі.

Під час карантину з'явилися новостворені державні органи, яких до того не було, і жодна особа в цих державних органах не проходила ніяких кон-курсних призначень, ніяких процедур перевірки. Тобто цілий державний орган призначається під столом за правилами так званого добору без критеріїв освіти, без критеріїв досвіду, без критеріїв навіть знання української мови, на жаль.

Це абсолютно неправильно, тому я внесла цю поправку. Позиція нашої фракції, що всі призначення до новостворених державних органів мають здій-снюватися лише за відкритою, прозорою процедурою конкурсного відбору та достойних призначень. На жаль, цього не відбувається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Не наполягаєте на голосуванні? Добре, рухає-мося далі.

Наступна фракція «Голос». Володимир Цабаль, 1 хвилина.

Поправки 67 та 139.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, прошу уваги. У поправці 67 йдеться про міс-цеве самоврядування, щоб місцеві громади нарешті зробити фінансово незалеж-ними, збільшивши відрахування ПДФО з 60 до 65 відсотків для місцевих громад і з 40 до 45 відсотків для Києва.

Чому це важливо? Боротьба з коронавірусом відбувається на місцях, а міс-цеві громади недофінансовані. Шановні мажоритарники, шановні колеги, які вболівають за свої громади, Міністерство фінансів постійно недофінансовує місцеві бюджети, бо думає тільки про свій внутрішній центральний бюджет.

Тож, колеги, прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обидві поправки комітет відхилив. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 101, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, дані поправки відхилено, оскільки реалізація такої пропозиції зумовить втрати доходів загального фонду держбюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 67. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 186.

Рішення не прийнято.

Поправка 139. Комітет її відхилив (*Шум у залі*).

Ви виступили. Одна хвилина.

ЦАБАЛЬ В.В. У поправці 139 усе теж саме, тільки стосується Києва.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 139. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 146.

Рішення не прийнято.

Поправка 313.

Прошу надати Цабалю 2 хвилини.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги! Поправки 313 та 318, які голосуватимемо підряд, про справедливість місцевих бюджетів. Як відомо, якщо у громад, які спроможні заробити багато грошей, а таких більшість, індекс податкоспроможності перевищує 1,1, гроші у них держава забирає. Понад 50 відсотків грошей повертаються до центральних бюджетів. Це дуже погано, оскільки немає стимулу заробляти більше.

Якщо влада в різних містах України, в різних громадах спроможна завести інвесторів, створити робочі місця, після чого стати самодостатньою, держава в них забирає гроші. Стимули залучати інвестиції, створювати робочі місця зникають. І це дуже погано, як для цих громад, так і взагалі для всієї децентралізації. Адже довгостроково ми, скажімо, залишаємося на тому рівні, коли ти приходиш до якогось умовного фінансового забезпечення, а місто потім перестає працювати.

У моїх поправках йдеться про те, щоб розширити коефіцієнти вирівнювання. Це дасть нову мотивацію, новий поштовх для місцевих громад залучати більше грошей. Ті громади, які можуть це робити, вони зароблятимуть більше, вони інвестуватимуть у свої міста і розвиватимуться далі. А в тих, які цього не можуть, з'явиться мотивація заробляти, бо їм держава не буде на все доплачувати.

Тож, колеги, якщо ви підтримуєте децентралізацію, місцеве самоврядування, якщо ви за незалежність місцевих громад, прошу підтримати поправки 313 та 318.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Готові голосувати?

Будь ласка, позиція комітету щодо поправок 313 та 318.

КУЗБИТ Ю.М. Шановні колеги, поправку 313 комітет відхилив, тому що за висновком Міністерства фінансів зміну діючих індексів доцільно переглядати за результатами виконання місцевих бюджетів у 2021 році та оцінкою фінансового забезпечення протягом року нових територіальних громад, виходячи з їх бюджетної спроможності. Наразі цю поправку відхилено, до цього питання можна буде повернутися пізніше, після отримання результату, який був озвучений. Поправку відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 313. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 141.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 318. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 133.

Рішення не прийнято.

Далі – представники фракції «Голос».

Поправка 419. Васильченко.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Шановні народні депутати, прошу хвилину уваги. У даній поправці йдеться про зарахування акцизу з продажу пального, який станом на сьогодні зараховувався до місцевих бюджетів, а з 2021 року його хочуть звідти забрати. А це, нагадую, для більшості ОТГ дуже важлива стаття доходів місцевих бюджетів. Як депутат-мажоритарник дуже багато спілкуюся з громадами, які просто кричать про необхідність залишити цей акциз місцевим бюджетам. Знаю, що багато народних депутатів, зокрема мажоритарників, подавали аналогічні поправки. Тому закликаю вас проголосувати цю поправку і показати органам місцевого самоврядування, що ми їх, дійсно, підтримуємо і не тільки словом. Підтримайте, будь ласка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Шановні колеги, комітет дану поправку відхилив, поясню чому. Зважаючи, що такий акцизний податок є джерелом Державного дорожнього фонду, питання зарахування 13,44 відсотка акцизного податку з пального до бюджетів місцевого самоврядування пропонується врегулювати в інший спосіб.

Ми пропонуємо передбачити це у законопроекті про Державний бюджет шляхом розподілу 40 процентів обсягу субвенцій, що надаються обласним бюджетам на дороги, між бюджетами місцевого самоврядування по протяжності вулиць і доріг комунальної власності.

Що це означає? Шановні колеги, в країні створено Державний дорожній фонд, який розподіляється певним чином, 35 відсотків якого йде на місця в області. Ми пропонуємо з коштів, що надходять з області на місця, 40 відсотків направляти виключно на будівництво доріг комунальної власності та місцевого значення. Раніше такої норми не було.

У чому плюси? Ми даємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Час вичерпано. Готові голосувати?

Ставиться на голосування поправка 419 народного депутата Васильченка. Комітет її відхилив. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Поправка 12. Стефанишина.

СТЕФАНИШИНА О.А. Пане Голово, у мене шість поправок. Можна мені надати для виступу 3 хвилини, а потім усі шість поправок поставити на голосування, щоб я по кожній не говорила.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, давайте 2 хвилини, і потім проголосуємо ваших шість поправок. Підходить? Надайте, будь ласка, 2 хвилини Ользі Анатоліївні.

СТЕФАНИШИНА О.А. Шановні колеги, поправки, про які зараз піде мова, тісно пов'язані між собою. Вони стосуються закупівлі життєво важливих ліків за кошти державного бюджету.

Яка ситуація на сьогодні. Щороку, якщо закупівля ліків відбувається невчасно або ліки чи вакцини замовляються в цьому році, а мають приїхати в наступному, усі кошти наприкінці року згорають. Ситуація, що відбулася цього року за керівництва пана Степанова, довела, що кілька мільярдів гривень, виділених на закупівлю ліків, наприкінці року просто згорять через недолугу роботу Міністерства охорони здоров'я. Це перше.

Друге. Деякі ліки, дійсно, виробляються довго. Вакцини виробляються по два роки. Цими поправками, які одногосно підтримав Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, ми вносимо зміни до Бюджетного кодексу, щоб дозволити брати довгострокові зобов'язання під час закупівлі ліків і вакцин. Це означає, що вже в цьому році ми можемо замовити ті чи інші ліки, і лише, коли вони будуть вироблені, ми за них запла-тимо. Бо зазвичай у кінці року Міністерство охорони здоров'я зливає мільярди гривень на рахунки інших організацій, тільки щоб вони не згоріли. Якщо ми дозволимо Міністерству охорони здоров'я брати довгострокові зобов'язання, цього не буде.

Ми говорили про це і з міністром фінансів, який присутній у цьому залі, і порушували це питання на засіданні комітету. Ці шість дуже важливих попра-вок допоможуть нарешті ефективно здійснювати в Україні державні закупівлі ліків, не зливати наприкінці року державних грошей як аванс, а оплачувати ці ліки тоді, коли вони будуть вироблені і зможуть заїхати в Україну.

Дуже прошу вас підтримати ці поправки, вони надзвичайно важливі для українських пацієнтів, які в цьому році взагалі без ліків можуть залишитися через цього Степанова, який не вміє проводити закупівель.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету, 1 хвилина.

КУЗБИТ Ю.М. Шановні колеги, дану поправку комітет просить від-хилити.

Зазначу, що є ряд пов'язаних поправок – 12, 40, 41, 124, 125, 132, 137, 366, 436, згідно з якими пропонується процедура для середньострокових зобов'язань у сфері охорони здоров'я.

Але відповідно до висновку Міністерства фінансів питання щодо мож-ливості укладення довгострокових договірних зобов'язань у сфері охорони здоров'я на сьогодні може бути вирішено в рамках чинного законодавства без внесення змін до Бюджетного кодексу. Зокрема, Наказом Міністерства фінансів № 309 «Про затвердження Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України» визначені процедури для реалізації розпорядником та одержувачем бюджетних коштів довгострокових зобов'язань. До того ж, Кабінет Міністрів підтверджує, що вони готові внести в даний наказ відповідні зміни, якщо вони будуть потрібні для врегулювання даного питання.

Поправку відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Поправки ставитиму на голосування по черзі.

Ставиться на голосування поправка 12 народного депутата Стефанишиної. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я так розумію, що інші поправки немає сенсу голосувати, вони ж однотипні.

Ставиться на голосування поправка 41. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування поправка 125. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

КОНДРАТЮК О.К. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 132. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 311.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування поправка 137. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 324.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування поправка 440. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 319.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, залишилися поправки депутатської групи «Довіра» та фракції «Слуга народу». Більше ніхто не наполягає на поправках? Дякую.

Поправка 151. Білозір. Немає?

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Поправки 151 і 155 депутатської групи «Довіра» щодо акцизу вже врахували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 343. Білозір. Не наполягаєте?

БІЛОЗІР Л.М. У цій поправці йдеться про санаторні школи-інтернати. Прошу все-таки врахувати дану поправку. На сьогодні в нас є шість санаторних шкіл-інтернатів. Ми в принципі проголосували законопроект, який дає змогу їх в цьому році зберегти, але чомусь у змінах до Бюджетного кодексу цього не передбачили. Прошу врахувати фінансування цих санаторних шкіл, які вже

з осені працюють, а це 16 тисяч дітей, які там навчаються, медичний персонал, педагоги. Ми не можемо посеред року не дати їм коштів на наступний рік.

Отже, прошу підтримати санаторні школи-інтернати, проголосувавши за цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Наполягаєте на поправці?
Юрію Михайловичу, будь ласка, позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Комітет цю поправку відхилив. У Законі України «Про повну загальну середню освіту» не визначено такого типу навчального закладу, як санаторна школа. Це питання обговорювалося вчора на засіданні комітету. Комітет з питань освіти, науки та інновацій разом з Кабінетом Міністрів домовилися, що вони дійдуть згоди з цього приводу. Досі це фінансувалося, думаю, що без жодних проблем фінансуватиметься і в майбутньому.

Тож немає сенсу в підтримці цієї поправки. Поправку відхилено.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 343. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 214.

Рішення не прийнято.

Поправка не врахована.

Поправка 277. Білозір.

БІЛОЗІР Л.М. Це також поправка, пов'язана із санаторними школами-інтернатами.

Колеги, я вас прошу зафіксувати, ми прийняли закон, яким дозволили... До речі, відхилили законопроекти від усіх фракцій, а прийняли закон народного депутата від фракції «Слуга народу» Юлії Гришиної, який дозволяє цим школам існувати, і продовжили на рік період трансформації. Що ж ми робимо?

Прошу вас усе-таки одуматися і підтримати санаторні школи-інтернати, адже ми вже це проголосували, просто не передбачили у змінах до Бюджетного кодексу взагалі санаторні школи-інтернати, які в цьому році існують.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Шановні колеги, комітет відхилив дану поправку. Сьогодні пропонується врегулювати це питання у змінах до пункту 50 розділу VI Бюджетного кодексу, згідно з якими продовжено такий самий порядок фінансування, який діяв у 2019 році. Тому дану поправку відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні?

Ставиться на голосування поправка 277. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Поправка 420. Бакунець. Наполягаєте чи вже немає сенсу? Зняли питання.

Дякую.

Поправки 273 та 274. Мазурашу.

Прошу надати 1 хвилину, і ми їх проголосуємо.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). У цих поправках йдеться про те, щоб культура і спорт фінансувалися на рівні не менше ніж 4 відсотки від загального обсягу доходів відповідних бюджетів. Це важливі соціальні стандарти, які мають бути гарантовані державою і не мають залежати від спроможності місцевих бюджетів і волі відповідних керівників та депутатів.

Дуже прошу, колеги, підтримати ці поправки і проголосувати за гарантоване фінансування. Сьогодні закриваються спортивні школи і так далі, тому що це все потрапило в залежність від спроможності і бажання місцевого керівництва і депутатів. Треба гарантувати ці важливі соціальні стандарти. Прошу підтримати ці поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просите підтримати ці поправки?

Юрію Михайловичу. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Ні-ні. Шановні колеги, дана поправка комітетом відхилена у зв'язку з тим...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, давайте не щодо другого... Позиція комітету – відхилити?

КУЗБИТ Ю.М. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 273. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 174.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 274. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 158.

Рішення не прийнято.

Поправка 147. Рубльов.

РУБЛЬОВ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 20, Волинська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Прошу поставити на врахування поправку 147 щодо збереження зарахування частини (13,44 відсотка) акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального до загального фонду місцевих бюджетів.

Сьогодні місцеві бюджети, як ніколи, потребують, щоб ці кошти залишалися. Я розумію, що колеги десь хочуть перебивати, але на нас дивляться вся Україна, усі голови ОТГ і усі громади. Ці кошти, як ніколи, необхідні, тому що вони використовуються якраз у боротьбі з COVID-19, на підтримку ініціатив інфраструктурних проектів.

Шановні колеги, прошу вас підтримати цю поправку, тому що цього очікують наші громади. Процес децентралізації, який ми завершили, ми робили для людей, які живуть в наших громадах. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Шановні колеги! Дану поправку відхилено, тим паче ми вже проголосували поправку щодо 13,44 відсотка акцизного податку. Сьогодні ми пропонуємо, і комітет це підтримав, зовсім іншу модель розподілу цих грошей. Ми пропонували 40 відсотків дорожньої субвенції розподіляти на місцях на всі дороги комунальної власності, щоб гроші отримали всі новостворені громади, а не тільки ті, де є заправні пістолети, заправки. До того ж, хочу зазначити, що в минулому році паливний акциз був 7,5 мільярда, у цьому році ми пропонували 8,8 мільярда розділити між усіма пропорційно і справедливо. Ось чому комітет цю поправку відхилив.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я правильно розумію, що ми сьогодні вже проголосували таку поправку? Ставиться на голосування поправка 147. Комітет її відхилив, автор наполягає. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 304.

Рішення прийнято.

Поправка 152. Фріс. Прошу.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Пане Голово, ця поправка аналогічна поправці Рубльова. Думаю, абсолютно немає сенсу...

Дякую колегам за підтримку поправки, що дозволить місцевим громадам зберегти реальні кошти для боротьби з COVID-19, які будуть у них в громадах.
Ви всі молодці. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 152. Готові голосувати? (*Шум у залі*).

Шановні колеги, ми домовлялися. Якщо вас не було в залі, коли всі фракції подавали свої пропозиції щодо поправок... Якщо я зараз вам дам можливість, усі прийдуть і попросять ще.

Поправку 152 не треба голосувати. Дякую.

Шановні колеги, усі поправки на врахування ми пройшли. Ще залишилося чотири поправки на підтвердження.

Андріє Андрійовичу Ключко, на виступ щодо чотирьох поправок я вам даю 2 хвилини, і переходимо до голосування.

КЛЮЧКО А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! У минулому році ми (фракції, Президент, які дуже гаряче підтримували проект *Doing Business*) брали зобов'язання у бізнесу, забудовників, що не братимуть пайової участі. Так сталося, що цієї ночі з'явилися поправки 445, 446, 447 та 448 до Бюджетного кодексу, якими хочуть знову повернути пайову участь.

Шановні колеги, прошу поставити ці поправки на підтвердження і провалити їх. Прошу визначатися щодо даного питання і не робити за стінами ані Комітету з питань економічного розвитку, ані нашого комітету...

Щиро дякую і прошу дані поправки, що ставляться на підтвердження, не підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас немає слова «провалити». Давайте не тиснути на зал. Гаразд?

Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Шановні колеги, дані поправки враховано. Якраз сплата оцієї пайової участі і є сьогодні допомогою місцевим громадам у тяжкому економічному становищі. Тому просимо їх підтримати (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати? Поправка 445... Шановні колеги, будь ласка, не кричіть.

Поправку 445 комітет відхилив. Прошу голосувати. Вибачте, комітет її врахував. Ставиться на підтвердження поправка 445. Прошу визначатися та голосувати.

Почекайте, зупиніть голосування. Повторюю, ці чотири поправки були враховані комітетом. Зараз вони ставляться на підтвердження.

Ставиться на голосування поправка 445. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 137.

Рішення не прийнято.

Ставиться на підтвердження поправка 446. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 132.

Ставиться на голосування поправка 447. Комітет її врахував.

«За» – 116.

Рішення не прийнято.

Ставиться на підтвердження поправка 448. Комітет її врахував. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 108.

Рішення не прийнято.

Усі поправки розглянули. Іване Івановичу, так не робиться. Кожна фракція принесла свій список поправок. Ми ж домовлялися. Зараз інші прийдуть... За всієї поваги.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування законопроекту в цілому.

Прошу голів депутатських фракцій та груп підійти на хвилинку.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої робочі місця, підготуйтеся до голосування за закон у цілому. Це дуже важливе питання – зміни до Бюджетного кодексу. Без нього ми не зможемо перейти до розгляду проекту бюджету. Шановні колеги, готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 4100-д](#)) в другому читанні та в цілому з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 311

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до розгляду наступного питання порядку денного – проекту закону...

Вибачте. У рамках перемовин, що відбулися з представниками депутатських фракцій та груп і профільним комітетом, зараз я оголошу на 15 хвилин перерву. Поясню чому. Згідно з рішеннями, що були прийняті під час голосування змін до Бюджетного кодексу, і тих поправок, треба, щоб комітет збалансував бюджет для того, щоб ми його спокійно могли проголосувати. Немає заперечень?

Шановні колеги, даю доручення профільному комітету терміново зібратися і провести засідання щодо врегулювання питань, пов'язаних з проектом

Закону «Про Державний бюджет України на 2021 рік» у зв'язку з тими пропозиціями, які були підтримані народними депутатами України під час голосування за зміни до Бюджетного кодексу.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, хвилину уваги. Зараз відбувається засідання бюджетного комітету. Питань, що потребують доопрацювання у зв'язку з рішеннями, які були прийняті під час розгляду законопроекту № 4100-д, трохи більше. До того ж, є неузгодженості, які також треба буде усунути.

Надійшла пропозиція від представників практично всіх депутатських фракцій та груп оголосити перерву до 16 години (*Шум у залі*).

Ви не хочете прийняти бюджет, ви не хочете забезпечити державу фінансуванням на наступний рік? Я зрозумів. Працювати! Бачте, колеги закликають працювати. Григорію Миколайовичу Мамка, один народний депутат і не хоче працювати. Хіба так можна?

Для цього нам треба рішення Верховної Ради – 226 голосів. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу й підготуйтеся до голосування. Усі готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про оголошення у пленарному засіданні перерви до 16 години. Немає заперечень? Навіть Нестор Іванович підтримує. Дякую, Несторе Івановичу, за державницьку позицію. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Оголошується перерва до 16 години. Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу голів фракцій та груп підійти до президії (*Шум у залі*).

Працюємо. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

Шановні колеги, повертаємося до нашої роботи. Будь ласка, займіть свої робочі місця.

Шановні колеги, сьогодні, 15 грудня... Пане Мандзій, шановні народні депутати! Жмеренецький, Мандзій, давайте тут...

Сьогодні, 15 грудня 2020 року, Верховною Радою України був прийнятий у другому читанні та в цілому як закон проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 4100-д](#)). Відповідно до статті 131 Регламенту Верховної Ради України нам необхідно усунути деякі неузгодженості в певних положеннях зазначеного закону. Пропозиції щодо усунення неузгодженостей вам надані в електронному вигляді. Якщо не буде заперечень, я поставлю цей

документ на голосування для прийняття. Зачекайте, перед голосуванням я запрошу до трибуни представника комітету.

Олександр Миколайовичу Трухін, будь ласка, щодо двох поправок, які були запропоновані для узгодження. Йдеться про поправки, які були проголосовані, пана Рубльова.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Олександра Миколайовича, 2 хвилини. Треба вчасно встигнути.

ТРУХІН О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 40, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. На засіданні комітету 15 грудня було внесено такі поправки. Враховуючи підтримку на пленарному засіданні Верховної Ради постійного механізму зарахування до бюджету зазначених надходжень, для врегулювання наведених змін у тексті прийнятого законопроекту пропонується виключити пункт 43³ розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України у пункті 48 першого ухваленого закону. Розділ I прийнятого закону доповнити новим пунктом щодо внесення змін до частини третьої статті 29 Бюджетного кодексу України такого змісту.

Пункти 1 та 2 частини третьої статті 29 Бюджетного кодексу України викласти в такій редакції:

«1. Акцизний податок з виробленого в Україні пального і транспортних засобів, крім акцизного податку, визначеного пунктом б частини першої статті 66 та пунктом 16¹ частини першої статті 64 цього кодексу».

2. Акцизний податок з ввезених на митну територію України пального і транспортних засобів, крім акцизного податку, визначених пунктом 16² частини першої статті 64 цього кодексу».

У прийнятих змінах до статті 64 Бюджетного кодексу України слова «бюджетів сіл, селищ та міст» замінити словами «відповідних бюджетів місцевого самоврядування».

Додаток, порівняльна таблиця до окремих положень Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», узгоджений на двох аркушах і вам розданий.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Миколайовичу.

Усі зрозуміли? Тут немає обговорення. Це не з мотивів. Доповідаю, щойно ми почули, що було дві поправки. Одна поправка – з голосу, інша – Рубльова. Я не пам'ятаю, хто автор поправки з голосу. Васильченко і Рубльов. Одна поправка передбачала повернення так званого акцизу на рік, поправка Рубльова – на необмежений час. Комітет розглянув ці дві поправки і запропонував нам зараз підтримати, але це суперечить, якщо дві поправки в законі. Комітет запропонував нам зараз підтримати поправку фактично в тій редакції, яка була запропонована Рубльовим, тому що вона ширше покриває питання. Я так розумію, немає заперечень?

Готові голосувати? Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу, підготуйтеся до голосування. Готові?

Ставиться на голосування пропозиція щодо усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 4100-д](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 320.

Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного – проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2021 рік» ([№ 4000](#)). Друге читання.

Пропонується такий регламент розгляду цього питання: доповідь міністра фінансів України Сергія Михайловича Марченка щодо доопрацьованого з урахуванням Бюджетних висновків Верховної Ради України проекту Державного бюджету України на 2021 рік – до 10 хвилин (можна швидше), відповіді міністра фінансів на запитання – до 6 хвилин, доповідь заступника голови Комітету з питань бюджету Трухіна Олександра Миколайовича – до 5 хвилин, відповіді заступника голови комітету на запитання – до 6 хвилин, виступи представників депутатських фракцій і груп – до 14 хвилин (по 2 хвилини), виступи народних депутатів – до 6 хвилин. Після цього перейдемо до голосування. Немає заперечень? Немає.

До слова запрошується міністр фінансів України Сергій Михайлович Марченко.

МАРЧЕНКО С.М., *міністр фінансів України*. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати! Цьогоріч ми готували бюджет у принципово іншій економічній ситуації як у країні, так і світі. Нашими стартовими позиціями були: падіння ВВП, дефіцит бюджету (7,5 відсотка ВВП), падіння промислового виробництва, невиконання планових показників за доходами (44 мільярди гривень), коронакриза. Усе це змусило нас посилювати бюджетні акценти, які визначають рівень соціальної захищеності суспільства. Зважаючи на власні сили та наявний потенціал, навесні в критичних умовах ми акумулювали необхідні кошти і змогли відповісти на виклик – COVID-19, за півроку надолужили відставання в бюджетних доходах у розмірі 44 мільярди гривень, яке було на 1 травня. Завдяки оптимізації і підвищенню активності роботи податкової, покращенню адміністрування податків та руйнуванню схеми «скруток» ПДВ ми повністю закрили цей розрив. Незважаючи на коронакризу, річний розпис бюджету за доходами порівняно з минулим роком вже виконано і навіть перевиконано податковою службою без затримок у відшкодуванні ПДВ чи наперед зібраних податків. Митниця також має забезпечити виконання планових показників, навіть якщо для когось це і дуже складно, але поставлені задачі треба вчитися виконувати.

Водночас Україні дуже важлива підтримка міжнародних фінансових організацій та наших міжнародних партнерів. Нам вдалося зберегти довіру і підтримку міжнародних партнерів, свідченням чого є макрофінансова допомога від ЄС у розмірі 600 мільйонів євро, яку було отримано минулого тижня. Учора було підписано Угоду зі Світовим банком про друге додаткове фінансування, спрямоване на подолання наслідків пандемії, у розмірі 300 мільйонів доларів, із яких 170 мільйонів доларів очікуємо отримати вже цього року.

Минулого тижня ми оголосили про прайсинг чергового публічного випуску єврооблігацій. Розрахункова дохідність у 6,2 відсотка є найнижчою за публічними єврооблігаціями в доларах США в історії України.

Повертається попит іноземних інвесторів на ОВДП України. Лише за минулий тиждень портфель інвесторів-нерезидентів збільшився на понад 2 мільярди гривень. Сьогодні у нас черговий рекордний аукціон.

Ми продовжуємо рухатися в рамках програми з Міжнародним валютним фондом. У процесі доопрацювання проекту Державного бюджету України на 2021 рік Міністерство фінансів проводить консультації з Міжнародним валютним фондом щодо формування спільного бачення основних бюджетних показників – рамки доходів, видатків та дефіциту. У цілому параметри Державного бюджету на 2021 рік збігаються з оцінками фахівців фонду, що свідчить про те, що ми рухаємося в правильному напрямі, країна дотримується обраного курсу на підтримку зростання фінансової стабільності та економічного зростання.

Бюджет на наступний рік є нашою дорожньою картою, фундаментом для подальшої розбудови нашої країни, можливістю для її розвитку. Під час підготовки проекту Державного бюджету до другого читання ми ґрунтовно опрацювали близько 2,5 тисячі поправок народних депутатів, із яких значну частину враховано, зважаючи на пріоритетність видатків, наявну можливість ресурсної частини бюджету та стан національної економіки. Загалом, у рамках бюджетних висновків, парламентські пропозиції враховано на суму понад 14 мільярдів гривень. Для нас було важливим зберегти визначені Президентом та урядом України пріоритети, які були підтримані народними депутатами, і при цьому знизити рівень дефіциту держбюджету, дотримавшись принципів збалансованості і реалістичності. У результаті дефіцит сектора загального державного управління щодо ВВП зменшиться з 5,8 відсотка до 5,24 відсотка, а дефіцит державного бюджету – з 6 відсотків до 5,5 відсотка і становитиме 246,6 мільярда гривень. Ми знизили дефіцит бюджету між першим і другим читаннями на 23,7 мільярда гривень. У порівнянні з 2020 роком ми зменшили цей показник на 2 відсотки, а це 52 мільярди гривень. У середньостроковій перспективі плануємо поступове зниження дефіциту бюджету до 4-4,5 відсотка ВВП – у 2022 році, до 3-3,5 відсотка ВВП – у 2023 році.

Дохідну частину проекту бюджету порівняно з першим читанням збільшено на 21 мільярд гривень, і передбачено у розмірі – 1 трильйон 92 мільярди гривень. Це реальні кошти, які планує отримати держава в наступному році, не підвищуючи податків і не здійснюючи тиску на бізнес.

Хочу ще раз наголосити, що дохідну частину розраховано на реальному макропрогнозі і підкріплено детальними розрахунками, які були надані депутатам, відповідно до вимог Бюджетного кодексу.

Щодо видаткової частини. Під час доопрацювання ми врахували збільшення видатків на 13,5 мільярда гривень, і тепер видатки держбюджету становлять 1 трильйон 347 мільярдів гривень. Цієї суми достатньо для фінансування всіх пріоритетних потреб нашої держави. Кожну гривню платників податків буде використано ефективно і за цільовим призначенням.

У проекті бюджету на наступний рік передбачається зростання видатків на: охорону здоров'я, закупівлю вакцин від COVID-19, підвищення мінімальної заробітної плати, індексацію пенсій та доплат пенсіонерам віком 75+, підвищення заробітних плат лікарям на 30 відсотків та вчителям на 26 відсотків, розвиток якісної освіти, достойну підтримку сфери культури, спорту та цифровізації, розвиток державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» та портфельні гарантії на розвиток регіонів, а видатки на потреби національної безпеки та оборони зростуть до рекордного рівня – 5,93 відсотка ВВП.

Суттєве фінансування отримає інфраструктурний напрям, із якого 89 мільярдів гривень буде спрямовано на «Велике будівництво», 4,5 мільярда гривень – на оновлення залізниць і нові вагони, 2,4 мільярда гривень – на розвиток аеропортів. Загалом під час підготовки проекту Державного бюджету на 2021 рік до другого читання капітальні видатки було збільшено на 10,2 мільярда гривень, тобто до 100 мільярдів гривень, що буде стимулом для розвитку економіки країни. Кошторис 2021 року є бюджетом можливостей для розвитку, який витримає фінансові позиції країни під час пандемії, закладає резерви для руху вперед. Ми ретельно порахували всі економічні можливості, резерви щодо адміністрування податків, зокрема за рахунок боротьби з тіньовим сектором.

На сьогодні не може бути в бюджеті місця для популізму і демагогії. Розумію, що під час опрацювання проекту бюджету інтереси у своїй галузі завжди відчутніші ніж чужі. Щоразу напередодні парламентського розгляду проекту бюджету є лінія протистояння, і ми вимушені опонувати всім тим, хто необґрунтовано хоче ошчасливити окремі галузі за рахунок інших. Щоб країна почувала себе фінансово забезпеченою, ми вимушені бути принциповими. Держава має бути справедливою і до всіх громадян і до суспільних потреб без поділу на своїх і чужих. Те, що раніше вважалося верхньою межею норми, сьогодні відрізано червоними лініями. Український політикум мусить сприйняти цільові вимоги життя. Саме збалансованість бюджетних видатків є запорукою справедливого ставлення держави для кожного громадянина. Водночас, коли окремі високопосадовці публічно ставлять цей принцип під сумнів, виправдовуючись пандемією чи порушенням прав інших громадян, ми це не можемо толерувати. Я вважаю, політичні спекуляції на пандемічних настроях у суспільстві є неприпустимими. Спроби заробити політичні бонуси на болісній країні темі, порушують професійну людську етику. Застерігаю від прийняття проекту

бюджету виключно, як антикризового кошторису. Попри загальну антипандемічну налаштованість, у документі ми заклали перспективні стратегічні лінії.

Ще раз хочу наголосити, що Міністерство фінансів не має друкарського верстата, який друкує гроші. Ми з радістю підвищили б у разі зарплати і медикам, і освітянам, і нашим воїнам, які тримають оборону нашої країни, але маємо тримати баланс і виходити із реальних можливостей нашої економіки. Прошу вас сьогодні прийняти проект Державного бюджету України на 2021 рік. Країна має увійти в новий рік з бюджетом, щоб мати інструмент для трансформації країни. Він реальний для виконання, і ми готові нести за нього відповідальність.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Михайловичу.

Прошу записатися на запитання до міністра фінансів.

Величкович Микола Романович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». У мене два запитання. Перше запитання до Прем'єр-міністра. Де склад уряду? Зазвичай, коли приймається проект Державного бюджету на наступний рік, уряд має сидіти в ложі уряду в повному складі. Бо, наприклад, міністр охорони здоров'я Степанов каже, що цей бюджет вбиває охорону здоров'я? Тобто ви не можете розібратися всередині уряду щодо бюджету, неоднотайно його підтримуєте, а нам пропонуєте за нього проголосувати.

Друге запитання до міністра фінансів. Між першим та другим читаннями ви запропонували зменшити видатки на Пенсійний фонд на 8,5 мільярда гривень. І це тоді, коли заборгованість Пенсійного фонду за короткостроковими позиками перед Державним казначейством становить 66 мільярдів гривень. Це рекордна цифра! За цей рік вона зросла на 20 мільярдів гривень. Це означає, що Пенсійному фонду не вистачає надходжень, щоб виплачувати пенсії українцям. Ви хочете у 2021 році залишити українців без пенсій?

Дякую.

МАРЧЕНКО С.М. Дякую за запитання. Шановний народний deputate, хочу вас заспокоїти: коштів у державному бюджеті достатньо, в тому числі й для

здійснення пенсійних виплат. Показники були скориговані на суму перевищення прогнозного показника ЄСВ. У нас є всі підстави вважати, що бюджет Пенсійного фонду на наступний рік є збалансованим і реальним для виконання. Тому жодним спекуляціям на тему пенсій не має бути місця.

Щодо заборгованості за пенсійними програмами цього року, вони відсутні, і в цьому році пенсії будуть виплачені вчасно і в повному обсязі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іонова Марія Миколаївна.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день. Бажано відповідати на всі запитання. Усе-таки, де повний склад уряду?

Моє запитання стосується оборонного бюджету. Чому він не збільшується на фоні зростання бюджетів силових органів? Ви боїтеся українського народу чи зовнішньої агресії? Чи доцільно збільшувати видатки на Офіс Президента, Верховну Раду репресивні органи? Не буде армії, не буде всіх нас і вас. Неправильно розставлені пріоритети спричинять відтік кадрів з армії та масове звільнення медиків, і країна може опинитися на грані катастрофи. Чому ви не збільшили видатки саме на Збройні Сили України і охорону здоров'я?

МАРЧЕНКО С.М. Шановна народний депутате! У своїй доповіді я зазначив, що на сектор безпеки і оборони держави закладені рекордні цифри – 5,93 відсотка ВВП. Ви знаєте, що розподіл здійснюється Радою національної безпеки і оборони. На оборону держави передбачені видатки, яких достатньо для забезпечення обороноздатності нашої держави. Немає жодних підстав вважати, що сектор оборони і безпеки не профінансований або недофінансований.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Цабалю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановний Сергію Михайловичу! Як відомо, важливо, щоб бюджет був не лише збалансований, а й реалістичний, щоб те, за що ми сьогодні проголосуємо, не залишилося просто на папері. Наприклад, у березні, коли ми

голосували за бюджет, там були одні цифри, зараз бачимо, що за 11 місяців недовиконання видатків держбюджету становить 94 мільярди гривень, в тому числі на оборону – 15 мільярдів гривень, на медицину – 24 мільярди гривень. У мене запитання: де гарантії того, що те, за що ми зараз будемо голосувати, враховуючи закладений вами нереалістично високий дефіцит, не просто «бу-мажка», і через три місяці нам не доведеться приймати нове рішення?

Дякую.

МАРЧЕНКО С.М. Якщо ви мене уважно слухали, я казав, що ми профінансуємо всі видатки, передбачені в бюджеті на 2020 рік. Дефіцит бюджету буде профінансований у повній мірі. Підставами для цього вважаємо: отримання макрофінансової допомоги, єврооблігаційні запозичення і аукціони. Тому не переживайте, ми забезпечимо фінансування всіх передбачених видатків. А з проблемою щодо видатків, накопичених на грудень, ми справимося, не переживайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановний пане Марченко! Я думаю, ви розумієте, що депутати Верховної Ради України чудово знають різницю між сектором безпеки і Збройними Силами України. Тому ми просимо конкретно відповісти на конкретне запитання: чому у воюючій країні уряд Зеленського другий рік поспіль ні на гривню не підвищив заробітні плати військових Збройних Сил України? Як уряд міг подати проект бюджету, в якому на 40 відсотків піднімають видатки на офіс головного «слуги» – Зеленського? Це бюджет «слуг», а не народу.

Ми хочемо почути дуже чітку відповідь на запитання: чому у вас таке ставлення до Збройних Сил України? Ви знайшли: 2 мільярди гривень – на Генеральну прокуратуру, 1 мільярд гривень – на ДБР, 5 мільярдів гривень – на Міністерство внутрішніх справ, а видатки на Збройні Сили України другий рік поспіль не збільшено ні на копійку. Хто сьогодні захищає наше право жити тут у мирі...

МАРЧЕНКО С.М. Шановна народний депутате! Я вам хочу нагадати, що під час секвестру бюджету не був секвестрований єдиний сектор – сектор безпеки та оборони. Тому немає жодних підстав вважати, що ми зменшуємо видатки на оборону.

З приводу видатків на Офіс Президента. Я вам відповідально заявляю, що між першим і другим читаннями видатки на Офіс Президента України було скорочено на 273 мільйони гривень. Це вам відповідь на ваше запитання.

З приводу прокурорів, працівників ДБР, НАБУ та інших інституцій. Закони, які прийняла Верховна Рада, зокрема щодо забезпечення певних рівнів соціальних гарантій, виплат, у тому числі і зазначеним категоріям працівників,

Кабінет Міністрів має виконувати. Ми виконуємо їх на стільки, на скільки бюджет має можливості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую пане міністре.

До слова запрошується заступник голови бюджетного комітету Трухін Олександр Миколайович.

ТРУХІН О.М. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати! Комітет з питань бюджету за участі Міністерства фінансів, Рахункової палати розглянув проект Закону «Про Державний бюджет України на 2021 рік», доопрацьований Кабінетом Міністрів до другого читання. Проаналізувавши стан врахування урядом Бюджетних висновків Верховної Ради України, комітетом відмічено, що:

із 56 пропозицій (частина перша Бюджетних висновків) враховано – 31, враховано частково – 19, відхилено – 6;

із 129 доручень (частина друга Бюджетних висновків) враховано – 17, враховано частково – 8, відхилено – 104.

У листі-висновку комітету наведено відповідну аналітичну інформацію щодо доопрацьованого законопроекту та відмінності положень проекту, прийнятого в першому читанні.

За підсумками розгляду даного питання бюджетний комітет пропонує внести окремі збалансовані зміни до законопроекту, погоджені з Міністерством фінансів, зокрема: унормувати в спеціальному фонді збереження залишків коштів, які надійдуть від НАК «Нафтогаз України» у поточному році, та надходження внаслідок донарахування за фінансові порушення, виявлені Держаудитслужбою, з цільовим спрямуванням на заходи, пов'язані з вакцинацією населення, запобіганням поширенню коронавірусної хвороби, боротьбою з її наслідками, та здійснити перерозподіл видатків за окремими бюджетними програмами в межах загального обсягу видатків.

Доручити уряду за підсумками виконання державного бюджету в I кварталі 2021 року розглянути питання щодо збільшення видатків на забезпечення діяльності судових органів, реалізацію програми медичних гарантій, розвиток закладів фахової передвищої та вищої освіти, внести необхідні техніко-юридичні правки для усунення неточностей та правові норми, узгоджені з положеннями пов'язаного законопроекту № 4100-д.

За дорученням Голови Верховної Ради України комітет терміново додатково розглянув дане питання у зв'язку з тим, що в проекті Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№ 4100-д), прийнятому сьогодні, підтримано пропозицію про зарахування у 2021 році до бюджетів місцевого самоврядування 13,44 відсотка акцизного податку з пального, що не було враховано в проекті Державного бюджету України на 2021 рік, а це призводить до розбалансування його показників.

Отже, за підсумками розгляду Комітет з питань бюджету рекомендує Верховній Раді прийняти доопрацьований законопроект № 4000 у другому читанні та в цілому як закон з урахуванням погоджених з Міністерством фінансів пропозицій комітету з додатковими уточненнями і доповненнями, наведеними в листах-висновках комітету від 14 та 15 грудня. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на запитання до доповідача.

Євтушок Сергій Миколайович.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Рівненщина, «Батьківщина». Я вчора і протягом сьогоднішнього дня спілкуюся з керівниками об'єднаних територіальних громад, які вже набули своїх повноважень. Від побачених стартових цифр на освітянську субвенцію, в них був холодний шок. Тому що субвенція, запропонована урядом, якщо взяти в загальному по державі, розрахована приблизно на три квартали.

У мене до вас конкретне запитання: що передбачено комітетом щодо збільшення освітянської субвенції в об'єднаних територіальних громадах? Це перше.

І друге. Хочу запитати конкретно у вас: що передбачено комітетом стосовно виплати заробітної плати молодому вчителю, який прийшов в школу працювати і має найменшу кваліфікаційну категорію? Яку мінімальну заробітну плату він отримуватиме?

Дякую за відповідь.

ТРУХІН О.М. Кваліфікаційних категорій, про що ви сказали, дуже багато, зараз коментувати їх ставки та заробітні плати неможливо, бо є регламент. Але я хочу зазначити, що в листі-висновку комітету, і це я озвучував для стенограми під час свого виступу, є норма, що після I кварталу, якщо не вистачатиме освітньої субвенції, доручити Міністерству фінансів детально розглянути можливість і зробити перерахунок, додатково наповнити цей фонд для забезпечення виплат. Збільшення заробітних плат за цими категоріями відбулося. Ви можете подивитися розрахунки освітньої субвенції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костенко Роман Васильович.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ользі Стефанишиній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А. Шановні колеги! Я хочу, щоб усі почули, що проект бюджету, внесений сьогодні на розгляд до сесійного залу, має діру щодо медицини у розмірі 100 мільярдів гривень. Зараз скажу, що це за гроші.

Перше. На вакцину ви виділили коштів у 6 разів менше, ніж потрібно. Ми не зможемо за ці гроші провакцинувати лікарів, військових, людей похилого віку.

Друге. Сто мільярдів гривень – дефіцит на послуги, у тому числі на лікування COVID-19. У квітні закінчаться кошти на ці послуги і на доплати лікарям у розмірі 300 відсотків, чим тут всі пишуться.

Третє. У цьому проекті бюджету немає достатньо грошей на лікування тяжкохворих – пацієнтів з онкологією та різними рідкісними захворюваннями.

Тому я прошу не голосувати за цей проект бюджету, в якому медицина повністю обрізана. Ви також ходите до цих лікарень, а грошей на збільшення фінансування не можете знайти.

ТРУХІН О.М. Дякую за ваші запитання. Ми не самі приймаємо рішення, скільки потрібно грошей на вакцинування, а виходимо з того, які документи надають міністерства фінансів та охорони здоров'я. У нас є документ про те, що Україна має отримати 8 мільйонів доз вакцини. Окрема сума грошей на це закладена в проекті бюджету, і цього вистачить, щоб провакцинувати частину громадян, котрі входять до ризикових категорій.

Щодо недофінансування. Створено окремий фонд, пов'язаний насамперед з вакцинуванням. Ви чули про джерела його наповнення: НАК «Нафтогаз України», інші програми з перевиконання держбюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово! Шановний представнику бюджетного комітету! У мене до вас два запитання.

Перше запитання стосується доходів місцевих бюджетів. Нас цікавить, яка цифра передбачена у проекті бюджету на наступний рік щодо доходів місцевих бюджетів та міжбюджетних трансфертів? Чому цікавлюся саме цим питанням? Тому що за нашими розрахунками частка доходів місцевих бюджетів і міжбюджетних трансфертів у зведеному бюджеті щороку не зростає, хоча де-факто пропагується бюджет на децентралізацію чи федералізацію, немає значення.

Друге запитання в продовження того, про що казала попередня виступаюча чи колега-депутат, щодо вакцинації. Нас цікавить саме безкоштовне вакцинування. Скажіть конкретно, скільки людей буде провакциновано від COVID-19 безкоштовно.

Дякую за відповідь.

ТРУХІН О.М. Дуже коротка відповідь на перше ваше запитання. У нас не змінені норми розподілу податків, які зараховуються до місцевих бюджетів та бюджету центрального рівня. Перерозподіл для місцевих бюджетів не змінений у меншу сторону, навпаки, сьогодні було прийнято рішення залишити окремі норми, зокрема акциз, а це додатково понад 8 мільярдів гривень до бюджетів місцевого самоврядування.

Щодо другого запитання. Я вам зараз точно не скажу, скільки людей буде провакциновано за гроші, закладені в проекті бюджету. Щодо кількості людей ми виходитимемо з того, яку вакцину буде закуплено і за якою ціною. За публічною інформацією, про що і ви знаєте, є лист, він опублікований, щодо безкоштовних 8 мільйонів доз вакцин, які повинні отримати відповідно до програми «Ковакс», до якої ми приєдналися. Але я не міністр охорони здоров'я...

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Олександрє! У першому читанні було враховано вашу поправку щодо відрахування підприємствами частини чистого прибутку на державну частку у розмірі 90 відсотків, хоча проектом пропонувалося 30 відсотків. Чи усвідомлюєте ви, що доходи до бюджету, які ви спланували за рахунок лише цієї статті, абсолютно нереальні? Така практика вже була, і вона призвела до того, що такі підприємства просто не мали операційних грошей на здійснення діяльності. Ви усвідомлюєте, що 4 мільярди 200 саме через вашу поправку точно не надійдуть до бюджету, тому що ви не оцінили ризики, пов'язані з цією пропозицією?

ТРУХІН О.М. Дякую за слухне запитання. Усі розрахунки, які ми пропонували, розглядалися в Міністерстві фінансів, їх підтвердили, потім внесли на засідання Кабінету Міністрів, прийняли рішення щодо них та передали нам до другого читання. Я вважаю, якщо фахівці з міністерства працювали з цифрами, то цифри є робочими. Під час робочих зустрічей, на засіданнях робочих груп щодо підготовки проекту Державного бюджету заслуховували представників Фонду державного майна, інших держпідприємств, які також вважають ці цифри повністю реалістичними.

Я не відношуся до виконавчої гілки влади, тому не забезпечую виконання цих програм. Ми з колегами лише плануємо, надаємо пропозиції, за які маємо можливість голосувати. Тому вважаю, що все можливе. Ми даємо план, виконавча гілка влади нехай його виконує.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Сергій Власенко. Будь ласка.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час вже вийшов. Сергію Володимировичу, вибачте.

Дякую, пане Трухін.

Прошу записатися на виступи від фракцій та груп: два – за, два... Вибачте, по 2 хвилини кожній фракції та групі.

Лабазюк Сергій Петрович.

ЛАБАЗЮК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 188, Хмельницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Батенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги! Депутатська група «Партія «За майбутнє» зважила всі за і проти, голосувати за цей проект бюджету чи ні, і хочу чесно вам сказати, що нам цей проект бюджету дуже не подобається. Ми бачимо, в ньому не вистачає грошей багато на що, у тому числі на освіту та медицину. Натомість вистачає коштів на якісь міфічні статті, на репресивні органи – Генеральну прокуратуру, ДБР, НАБУ і таке інше. Але ми розуміємо, що приймаємо проект бюджету країни в непростих економічних і соціально-фінансових умовах, в умовах карантину, пандемії. Ми приймаємо бюджет не для Президента, не для Прем'єр-міністра і навіть не для народних депутатів України, а для простих громадян. Кажучи про простих громадян, ми повинні пам'ятати про громади. Вони мають отримати реальну пряму підтримку з боку державного бюджету, за що сьогодні було проголосовано в залі (акцизний податок з пального). І це заслуга не окремої фракції, а всіх депутатських фракцій та груп.

Ми повинні пам'ятати і про податок на землю, який перераховує залізниця місцевим громадам, що ми відстояли в цьому проекті бюджету, і про збільшення зарплати працівникам медичних закладів, що ми передбачили у спецфонді цього проекту бюджету, і про зарплату молодого вчителя, який тільки починає свою професійну діяльність, у розмірі близько 10 тисяч гривень, яку він отримуватиме у 2021 році.

Друзі, наша позиція принципова: кожне рішення, особливо стосовно проекту бюджету, повинно вимірюватися запитами і потребами громадян України. Депутатська група «Партія «За майбутнє» виходить саме з цього. І сьогодні ми підставимо плече країні, уряду – проголосуємо за цей непростий для нас проект Державного бюджету України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Крулько.
Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЕВ С.В. Фракція «Батьківщина». Сьогодні на нараді у Голови Верховної Ради Прем'єр-міністр і міністр фінансів особисто пообіцяли виконати чотири ключові позиції, дві із яких виконані, і це приємно. Це позиції, які були озвучені, стосовно місцевих бюджетів. Завдяки в тому числі принциповій позиції залу, ми сьогодні фактично маємо захищені статті місцевих бюджетів. Залишаються ще дві позиції, про які ми так і не почули із виступів міністра фінансів і представника комітету.

Перше. Чи дійсно у спецфонді захищено статтю щодо доплати медикам – лікарям, молодшому медичному персоналу? Щоб ми закрили тему про те, з якою заробітною платою в наступний рік увійдуть медики.

Друге, не менш важливе. Міністр фінансів пообіцяв озвучити цифру, розмір заробітної плати, яка є стартовою для молодого вчителя, який після університету прийшов в школу працювати. Без відповіді на ці два запитання наша фракція не голосуватиме.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні громадяни України, подивіться на ці чудові святкові ялинки. А який же подарунок українському народу кладе під ялинку «Слуга народу», ця влада і цей уряд? Та, вибачте, це називається «підкласти свиню» у вигляді такого бюджету на наступний рік. Зараз я вам поясню, чому.

Коли ми кажемо, що цей бюджет на рік, думаю, це неправильно. Скоріше, це бюджет на квартал – «95 квартал». Тому що між першим та другим читаннями цього проекту бюджету є зміни, а саме зменшено: освітню субвенцію майже на 3 мільярди гривень, трансфер Пенсійного фонду – на 8,5 мільярда гривень, Державний фонд регіонального розвитку – майже на 5 мільярдів гривень, додаткову субвенцію на заклади освіти і охорони здоров'я – на 2 мільярди гривень, фінансову підтримку національних театрів також зменшено. Зменшено, зменшено, зменшено! А що залишилося? Залишилося найголовніше для Зеленського – Офіс Президента. Як була захмарна цифра, найбільша, збільшена у порівнянні з цим роком, так і залишилася. Збільшення фінансування на Генеральну прокуратуру – залишилося, на Державне бюро розслідувань, а правильніше казати, переслідувань – залишилося. Так, що ж це за бюджет? Це бюджет «теплої ванни» для Зеленського і силовиків, які його охороняють, це бюджет брехні, тому що доходи, які тут закладені, нереальні. Хто буде все це фінансувати, як країна переживе наступний рік?

Один із міністрів цього уряду – міністр охорони здоров'я закликає депутатів не голосувати за цей проект бюджету, тому що абсолютно не враховано галузь охорони здоров'я під час пандемії. І хто буде за це голосувати, слідкуйте

за руками. Зараз на наших очах ми побачимо нову «ширку», яка голосує перед новим роком за такий бюджет для всіх громадян України, тим самим знущачись над ними. Бюджет нахабства!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Безумовно, даний проект бюджету є результатом тієї економічної політики і того економічного курсу, який був нам запропонований у цьому році. І основні параметри – це ті ініціативи, які будуть підтримані вами в наступному році.

Що в цьому проекті бюджету для нас є неприйнятним? Безумовно, його дефіцит. І хоча зараз, у другому читанні, він становить 246 мільярдів гривень у порівнянні з першим читанням – 270 мільярдів гривень, це все одно надзвичайно великий дефіцит бюджету, який покриватиметься, ви самі розумієте, звідки.

Далі. Стосовно зростання, про яке нам постійно розказують. Забудьте про зростання, у нас є поступове відновлення усіх макроекономічних показників, у тому числі показників бюджету. Наприклад, на наступний рік заплановано доходів на суму – 37 мільярдів доларів, а в 2013 році – було 44 мільярди доларів. Тобто, коли ми досягнемо цієї планки, лише тоді зможемо говорити, що ці параметри почали відновлювати і є зростання.

Тепер ще один дуже важливий момент, який для нас, на наш погляд, є неприпустимим, і я звертав на це увагу. Стосовно запозичень і питань обслуговування державного і гарантованого державою боргу. Ви суттєво збільшуєте боргове навантаження. Фактично, голосуючи або не голосуючи за цей проект бюджету, ми збільшуємо боргову тяганину на майбутнє. Якщо сьогодні ми розраховуємо на кожного з нас держборг у розмірі 2 тисячі доларів, то тут буде більше. У цифрах: 701,8 мільярда гривень – додаткові запозичення або 64 відсотки в дохідній частині бюджету, 627 мільярдів гривень – видатки або 47 відсотків від видаткової частини бюджету ідуть на обслуговування і погашення боргів.

Безумовно, необхідно створювати запас міцності на майбутнє, займатися стратегічними речами. А цим проектом бюджету ці питання не вирішуються. Просимо, все-таки, повністю змінити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин Ярослав Іванович.

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Звичайно, бюджети мають назву: бюджет оборони, бюджет децентралізації, бюджет медицини. Тому що на відміну від політичних обіцянок, бюджет – це конкретні цифри, які конкретно відображають пріоритети влади. Цей бюджет я можу назвати лише космічним, тому що в ньому є «чорна» діра – 240 мільярдів гривень дефіциту. Це ті гроші, які ми будемо віддавати за рахунок податків, невиплачених пенсій, невиконаних інфраструктурних проектів.

Цей бюджет не можна назвати бюджетом медицини, тому що навіть міністр охорони здоров'я, хоч і віртуальний, закликає не голосувати за цей проект бюджету. Цей бюджет не можна назвати бюджетом соціальної підтримки, тому що з Пенсійного фонду забирається 8,5 мільярда гривень – такий креативний підхід до соціальної ізоляції пенсіонерів, бо в них просто не буде грошей, щоб піти до магазину. Це не бюджет освіти, бо між першим і другим читаннями забрали понад 4 мільярди гривень. Це не бюджет підтримки бізнесу, тому що, якщо ми його приймемо, то з 1 січня кожна фізична особа – підприємець, наприклад, другої групи, платитиме щомісяця на 500 гривень більше, незалежно від того працюватиме він чи ні. Єдина назва, яка підходить цьому проекту бюджету, – бюджет можливостей для Офісу Президента. Тому що на відміну від освіти, медицини та інших, Офіс Президента не списав з себе жодної гривні, хоча й обіцяв. І дуже символічно поставили на Банковій карусель. Це натяк українцям на те, що їм і в наступному році доведеться крутитися, як зараз крутиться уряд у пошуку голосів за цей проект бюджету. Фракція «Голос» точно за нього не голосуватиме.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А. Львівщина, депутатська група «Довіра». Шановні народні депутати! Насамперед від органів місцевого самоврядування хочу подякувати вам, що пішли назустріч і залишили громадам акцизний податок з пального, щоб вони могли розвиватися. І ми маємо прийняти проект Державного бюджету на наступний рік, щоб завершити процес децентралізації, який давно мав завершитися.

До нового року залишилося два тижні, а країна й досі не має документа, за яким їй жити в наступному році. У документі, можливо, не всі цифри є реалістичними, але ми маємо знайти компроміс, особливо для видатків на освіту і медицину, адже ці галузі в умовах пандемії є найвразливішими. Неприпустимо зупиняти підвищення зарплат нашим освітянам, зменшувати освітню дотацію. Ми маємо передбачити кошти на боротьбу з пандемією коронавірусу. Це має бути дієвий фонд, з якого надавалася б допомога до заробітної плати нашим лікарям, медсестрам, лаборантам – усім працівникам медичної галузі. Ми вважаємо, що вирішення цих питань є важливим для нашої країни.

Депутатська група «Довіра», до складу якої входять депутати-мажоритарники, не може кинути країну в бюджетний хаос і залишити людей без фінансових механізмів на наступний рік. Ми голосуватимемо за проект Державного бюджету України на 2021 рік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кондратюк Олена Костянтинівна.

КОНДРАТЮК О.К. Дякую, Дмитре Олександровичу. Шановні колеги! Шановний пане міністре фінансів! Пане Марченко, якщо можна, будь ласка, хвилину уваги на мене. Дякую.

Я хотіла би поставити вам конкретні запитання, відповіді на які вимагають усі опозиційні фракції, щоб визначитися у подальшому своєму голосуванні щодо проекту Державного бюджету України на 2021 рік.

Наразі всіх найбільше турбують дві соціальні сфери – медицина і освіта. Скажіть, будь ласка, чи передбачено допомогу, додаткову оплату, безкоштовну вакцинацію у спеціальному фонді, який буде створений для медиків по типу ковідного фонду? Це перше запитання.

І друге. Дайте, будь ласка, чітку відповідь на запитання: який буде розмір заробітної плати вчителя-початківця?

Відповіді на ці запитання будуть вирішальними для голосування кількох опозиційних фракцій за цей проект бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 1 хвилину Марченку для відповіді на запитання заступника Голови Верховної Ради України.

МАРЧЕНКО С.М. Дякую за запитання. Дійсно, за пропозиціями народних депутатів, ухвалених комітетом, які будуть враховані під час голосування щодо прийняття проекту бюджету, передбачено створення спеціального фонду для здійснення заходів, пов'язаних з вакцинацією населення і запобіганням поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, у тому числі на збільшення заробітних плат працівників медичних закладів. Тобто це питання буде врегульовано, і за результатами I кварталу ми забезпечимо виконання цього завдання.

Щодо заробітних плат учителів. Учитель після закінчення університету, без категорії, зараз отримує 7580 гривень, після підвищення – отримуватиме 9511 гривень, учитель вищої категорії, в середньому, зараз отримує – 10600 гривень, отримуватиме – 13400 гривень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу народних депутатів України записатися на виступи. Регламент – до 6 хвилин.

Шановні колеги, зараз два виступи народних депутатів України, потім перейдемо до голосування щодо прийняття проекту бюджету. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М. Шановні колеги! Насамперед хочу подякувати колегам народним депутатам, які сьогодні підтримали акцизний податок з пального, який ітиме до бюджету громад. Наразі я отримую від громад безліч подяк. Зокрема на моєму окрузі десять територіальних громад, які могли б витратити 50 мільйонів гривень. Це гроші не лише на розвиток доріг, а й на розвиток шкіл, садків, на освітлення вулиць. На жаль, сьогодні бюджети громад – це бюджети виживання, і акцизний податок з пального є єдиним ресурсом для розвитку. Тому, я вважаю, це перемога, це один із тих елементів децентралізації, який дозволить громадам розвиватися. І, незважаючи на всі недоліки проекту бюджету, незважаючи на те, що він непростий, краще поганий бюджет, ніж взагалі нічого. Потрібно його підтримати, особливо з урахуванням тих правок.

А ще я хочу зазначити таке. Міністерства розвитку громад та територій, цифрової трансформації і наш комітет у висновках пропонували підтримати пропозицію щодо створення центрів надання адміністративних послуг. На сьогодні ми маємо 1438 громад. Прийнятим нами законом, передбачається, що ЦНАПи створюють лише органи місцевого самоврядування, а отже він має бути в кожній громаді, що розвіює міф про те, що за послугами люди мають їхати до райцентрів. Тепер громади стають базовим елементом, фактично, основою місцевого самоврядування. Але ж в законі ми прописали умову – співфінансування за рахунок державних коштів. І міністри, і наш комітет наполягали на виділенні 2 мільярдів гривень на розбудову, реконструкцію, оснащення ЦНАПів. На жаль, навіть в районних центрах (75 відсотків) ми маємо ЦНАПи, які взагалі не схожі на ЦНАПи, – кімната і вивіска «ЦНАП». Але ж ми розбудовуємо і оптимізуємо мережу ЦНАПів, і це дуже важливо в умовах децентралізації. Я дуже прошу, все-таки, знайти цих 2 мільярди гривень, адже ми зобов'язали кожен громаду створити ЦНАП. Якщо вже й так, що цих грошей немає, прошу народних депутатів звернути увагу і виділити кошти на створення ЦНАПів через субвенцію на соціально-економічний розвиток ваших громад. ЦНАП – це серце громади, обличчя влади і місцевого самоврядування, де люди отримують якісні і доступні послуги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герашенко Ірина Володимирівна. Після цього перейдемо до голосування. Ще раз прошу запросити народних депутатів до залу.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Щойно «державне бюро репресій» вручило Тетяні Чорновол, яка була жертвою «тітушок», обвинувачення за вбивство, назвавши, по суті, Революцію Гідності і події Майдану заколотом. У ці

хвилини на Майдані, де сім років тому відбувалися події Революції Гідності, чиниться побиття ФОПівців, і наша поліція, на жаль, так само перетворюється на «Беркут» часів Януковича. І те, що зараз відбувається в залі під назвою «розгляд проекту бюджету», так само свідчить про реванш, бо, бачимо, тут «всім сестрам по серьгам». Шановна колего, яка виступала переді мною, не влаштовуйте тут плач Ярославни від груп, не підголосовуйте зараз «слугам», які прийматимуть бюджет для «слуг», а не для народу.

Ви знаєте, президент європейської країни – Литовської Республіки вирішив відмовитися від переїзду до окремої резиденції, тому що на її ремонт та облаштування треба витратити 350 тисяч євро, а це задорого для цієї країни в час пандемії. Водночас Президент Зеленський, який обіцяв переїхати до Національного центру «Український дім», уже п'ять місяців тимчасово живе в резиденції, яку він обіцяв віддати дітям. То, може, ви подумаете, що робите? До речі, «Український дім» сьогодні замерзає, не фінансується ДУСом, бо всі гроші ідуть на каруселі на Банковій і на Офіс Зеленського.

Кожен із вас, хто натисне зараз зелену кнопку, має поїхати у свої округи і сказати, чому ви взяли хабара від влади Зеленського і проголосували за проект бюджету, де немає жодної копійки на підвищення зарплат воїнам, які захищають вас. Вперше з часів Януковича ви не піднімаєте заробітної плати військовим Збройних Сил України. Так само ви не виконуєте рішення нашого уряду щодо підняття зарплат вчителям. Ви обіцяли їм 4 тисячі доларів чи євро, а сьогодні не можете знайти 4 тисячі гривень. Ви сьогодні брешете лікарям, кажете, що будете робити їм доплати у розмірі 300 відсотків, хоча у вас і на це немає грошей.

На що ж є гроші в бюджеті, за який ви (особливо соромно буде за мажоритарників, бо їм їхати в округи) збираєтеся голосувати? Знімаються кошти з регіонів, руйнуючи децентралізацію, і спрямовуються на побудову поліцейської держави, тобто на поліцію, яка зараз дубасить ФОПівців, на ДБР, яке приводить до реваншу, вручаючи Тетяні Чорновол повістку, на Генеральну прокуратуру, яка не бачить корупціонерів у цій залі. Але при цьому ви забуваєте про народ. Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця і приготуватися до голосування щодо прийняття проекту бюджету. За процедурою зараз ми будемо голосувати за прийняття законопроекту в другому читанні, а потім у цілому. Готові голосувати?

Відповідно до статті 158 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» ([№ 4000](#)) у другому читанні з урахуванням висновку Комітету з питань бюджету.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Відповідно до статті 158 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (№ 4000) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 289.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 225, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 12, «Партія «За майбутнє» – 21, «Голос» – 0, «Довіра» – 20, позафракційні – 11.

Ще раз всіх вітаю! Державний бюджет України на 2021 рік прийнятий.

Шановні колеги, не розходьтесь! Шановні колеги, треба ще розглянути проект Постанови «Про кошторис Верховної Ради України на 2021 рік» ([№ 4448](#)). Є пропозиція проголосувати за нього без обговорення.

До слова запрошується голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченко Сергій Віталійович. Будь ласка, 2 хвилини.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет розглянув наданий Апаратом Верховної Ради проект кошторису і прийняв рішення внести на розгляд парламенту проект Постанови «Про кошторис Верховної Ради України на 2021 рік» (№ 4448). Під час розгляду цього питання на своєму засіданні комітет ухвалив рішення доручити голові комітету під час розгляду проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2021 рік» на пленарному засіданні доповісти про додаткову потребу у видатках на фінансову підтримку видання газети «Голос України» у сумі 1 мільйон 30 тисяч 500 гривень, враховану Комітетом з питань бюджету у висновку комітету та в Законі «Про Державний бюджет України на 2021 рік», який щойно був прийнятий.

Отже, комітет прийняв рішення рекомендувати парламенту прийняти проект постанови № 4448 у цілому з урахуванням пропозиції щодо додаткової потреби у видатках на фінансову підтримку видання газети «Голос України».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про кошторис Верховної Ради України на 2021 рік» ([№ 4448](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято. Дякую.

Шановні колеги, послухайте оголошення.

Надійшли заяви про звільнення від двох міністрів: захисту довкілля та природних ресурсів і у справах ветеранів... (*Шум у залі*). Не кричіть, будь ласка! Прошу комітети завтра зранку зібратися і розглянути ці питання, щоб ми могли внести їх і розглянути на пленарному засіданні. Даю відповідне доручення.

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Підтримка та сприяння розвитку стратегічних галузей промисловості», співголовами якого обрано народних депутатів Галушка, Копитіна і Качуру.

Усім дякую. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим.